

Športnik

REVIJA JE BREZPLAČNA
Številka 65
marec 2022
www.zsis.si

**Parašportnik
leta na Brdu**

str 4

**Lek, novi
srebrni sponzor**

str 26

**Bloudkova nagrada
Petru Ozmeću**

str 40

Kazalo

3	Zimske paralimpijske igre Peking 2022	19	Loterija	32	Parasport Slovenia brez poraza
4	Poklon parašportu na Brdu pri Kranju	20	Z visokimi cilji v sezono 2022	33	13. smučarski kamp na Rogli
9	Triglav	21	Slivnik na Norveškem	34	Učenci z gibalno oviranostjo v okviru pohodništva v osnovni šoli
10	Peking dal temelj za skok na vrh v Italiji	22	Kaj morate vedeti o turističnem zavarovanju?	39	RTV Slovenija
13	Za prvomajske počitnice v Šempeter na poslastico	24	Z novim selektorjem	40	Peter Ozmec, dobitnik najvišjega državnega priznanja na področju športa
15	Toyota	25	Jernej Slivnik na obisku v podjetju LIP Bohinj	44	Franjo Izlakar, najuspešnejši slovenski paralimpijec
16	Predsednik republike red za zasluge podelil trenerki parastrelcev Poloni Sladič	26	Lek, je novi srebrni sponzor Zveze ŠIS - SPK	46	Dejanja, s katerimi naredimo nekaj zase
18	Po Dubaju še korak bližje	27	Lek d. d.	48	Lidl
		28	Lidl Slovenija ostaja zlati sponzor slovenskega parašporta		
		30	DRŽAVNA PRVENSTVA 2022		

Kolofon

Izdaja: Zveza za šport invalidov Slovenije - Slovenski paralimpijski komite

Za Zveza ŠIS - SPK: Damijan Lazar

Uredniški odbor: Jože Okoren - urednik, Tjaša Filipčič, Maja Bobnar, Anton Petrič, Žiga Kobaševič in Franci Slivšek

Sodelavci: Majda Vesel Kočar, Jana Čander in Drago Perko

Lektoriranje: Rok Janežič

Oblikovanje in prelom: Franci Slivšek

Tisk: Para d.o.o., Ljubljana

Naslov: Zveza ŠIS - SPK, Cesta 24. Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Tel.: +386 (01) 53 00 891

Fax: +386 (01) 53 00 894

info@zsis.si

http://www.zsis.si

Tr. r.: 0510 0800 0024 242

Naklada: 4000

Izid revije sta finančno omogočila

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO in Fundacija za šport FŠ

ISSN 1854-5254

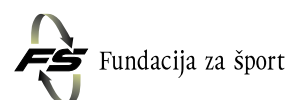
Mnenja izražena v avtoriziranih člankih so mnenja avtorjev in niso verificirana stališča Zveze ŠIS - SPK.

(V tej številki revije Športnik je bil recenziran znanstveni članek avtoric Mariše Pirnat in Tjaše Filipčič z naslovom: Učenci z gibalno oviranostjo v okviru pohodništva v osnovni šoli)

Programe Zveze ŠIS - SPK sofinancirajo:

Naslovna fotografija:

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Zimske paralimpijske igre Peking 2022

Piše: Damijan Lazar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

▲ Damijan Lazar predsednik Zveze ŠIS - SPK.

Zimske paralimpijske igre Peking 2022 se danes ponašajo že z več kot 500 udeleženci in so eden največjih zimskih športnih dogodkov na svetu z najhitreje rastočim trendom. Tudi Slovenija prispeva k tej številčnosti, žal samo z enim udeležencem. Tudi naši športniki so občutili razsežnost pandemije; zaradi spleta okoliščin se ekipi curlinga ni uspelo uvrstiti v nadaljnje tekmovanje, na mesto, ki bi jo lahko še popeljalo v Peking. Vsi, ki smo neposredno vpeti v dogajanje, si želimo, da bi bilo udeležencev več, toda za razvoj športnikov je potreben čas, tako da na to nimamo neposrednega vpliva.

Ne smemo pozabiti, da je paralimpizem še zelo mlado gibanje – prvo uradno tekmovanje je potekalo leta 1960 v Rimu in je bilo sprva izključno tekmovanje za vojne veterane. Za dojetje športa invalidov kot vrhunškega športa je zame

mejniki Seul leta 1988, kjer so paralimpijske igre prvič potekale v istem mestu in na istem prizorišču kot olimpijske igre. V Sloveniji si še vedno prizadevamo, da bi naše športnike doživljali kot vrhunske športnike in da bi jih prenehali gledati skozi objektiv invalidnosti. Želimo si, da bi se javnost seznanila z paralimpijskimi športi in razumela, da invalidnost ni ovira za šport. Morda se javnost ne zaveda, da naši športniki trenirajo enako intenzivno kot športniki neinvalidi, vadbene metode so prav tako napredne, tehnologija športne opreme pa še zahtevnejša.

Šport pomaga otrokom z invalidnostjo naučiti se uporabljati lastno telo v skladu z zmožnostmi. Pogosto opazimo, da so zmožnosti mnogo večje od pričakovanja njihovih staršev. S pomočjo športa se poleg psihološke in fizične pripravljenosti razvije samozavest, ki se kaže skozi družbeno vlogo invalidov. Na primer: na od vojne prizadetih območjih so izvedli študije, ki dokazujejo, da 70 odstotkov ljudi z invalidnostjo, ki se ukvarjajo s športom, lažje najde zaposlitev in da jih več kot 60 odstotkov lažje dobi življenjskega partnerja (v primerjavi s tistimi, ki se ne ukvarjajo s športom).

Tudi letošnje leto je polno izzivov. Po upadu pandemije covid-19 se je v naši sosesčini razplamtela vojna. Spopad med Rusijo in Ukrajino povzroča trpljenje nedolžnih ljudi in seje negotovost v svetu, športnikom pa vzbuja strah, jemlje vizijo ter onemogoča športne cilje. Želimo si, da bi nas zgodovina opomnila na nesmisel začelih vojn.

Prepričan sem, da so kljub vsem spremembam v svetu za športnike še vedno pomembne vrednote paralimpijskega športa, kot so pogum, predanost, navdih in enakost. To niso samo črke na papirju, ampak vrednote, ki so se uveljavile tudi med slovenskimi športniki invalidi. Žal pa bomo svojemu geslu morali dodati besedo MIR.

Poklon parašportu na Brdu pri Kranju

Piše: Drago Perko

(foto: Grega Valančič - Sportida)

Parastrelec Franček Gorazd Tiršek je šestič postal športnik leta, prvič se je v ženski konkurenci veselila paraplezalka Manca Smrekar, med ekipami nagrada ekipe športnega ribolova

Izredne razmere, povezane s COVID-19, so leta 2020 ustavile šport. Tekmovališča so samevala, tekmovanja so bila odpovedana. Tako je lani odpadla tudi naša redna letna prireditev Parašportnik leta. Lani so tekmovališča oživila, naše parašportnice, parašportniki, ekipe, trenerji, fizioterapevti in vsi, ki ste kakorkoli povezani

z našimi športniki, pa ste vnovič spisali krasne navdihujoče športne zgodbe. V letu, ko naša zveza slavi 60 let uspešnega delovanja, je bila na mestu odločitev, da se snidemo in počastimo vse uspehe in dosežke na Brdu pri Kranju, kjer je letos 22. marca potekala slavnostna prireditev Parašportnik leta. Snidenje je bilo prijetno, srčno, predvsem pa pristno.

▲ Olimpijonek Miro Cerar čestita športniku leta – Tiršku.

Slavnostni govornik olimpijonek Miro Cerar

Slavnostnega dogodka so se udeležili predsednik državnega zbora Igor Zorčič, njegova ekscelencna veleposlanik Japonske v Sloveniji Hiromichi Matsushima in njegova ekscelencna veleposlanik Ljudske republike Kitajske Wang Shunqing. Dogodek sta vodila in mojstrsko povezovala Mateja Pintar Pustovrh ter Saša Jerkovič. Uvodoma sta zbrane nagovorila olimpijonek Miro Cerar in Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK, ki je poudaril pomen parašporta, predvsem pa pomen leta, ki so ga parašportniki uspešno oplemenitili s svojimi dosežki, rezultati in navdihujočimi zgodbami. Med posamezniki sta priznanje dobila plezalka Manca Smrekar in strelec Franček Gorazd Tiršek, med ekipami pa športni ribiči. Tiršek, ki je bil športnik leta tudi pred dvema letoma, si je tokratno priznanje zaslužil z nastopi na paralimpijskih igrah v Tokiu, kjer je osvojil dve medalji. Zanj je to že šesto priznanje športnika leta med posamezniki.

Dodatni motiv

»Priznanja so plačilo za vse delo, ki ga športnik vlaga, za odrekanja, trud in ekipo. Kot sem že večkrat omenil: če dobiš priznanje med najboljšimi, je to poseben občutek in spoštovanja vreden trenutek. Korona je resnično postavila svet na glavo, tudi šport. Vsi vemo, kako težke razmere so bile. Treba je bilo iskati

možnosti za trening, ostati zbran in se zelo spoštljivo obnašati do te bolezni, ker lahko športniku hitro ustavi treninge in tekmovanja. Vse to so težki trenutki. Upam, da se bodo razmere resnično umirile ter da se bomo lahko osredotočili na velika tekmovanja,« je o novem priznanju v zbirki dejal Tiršek.

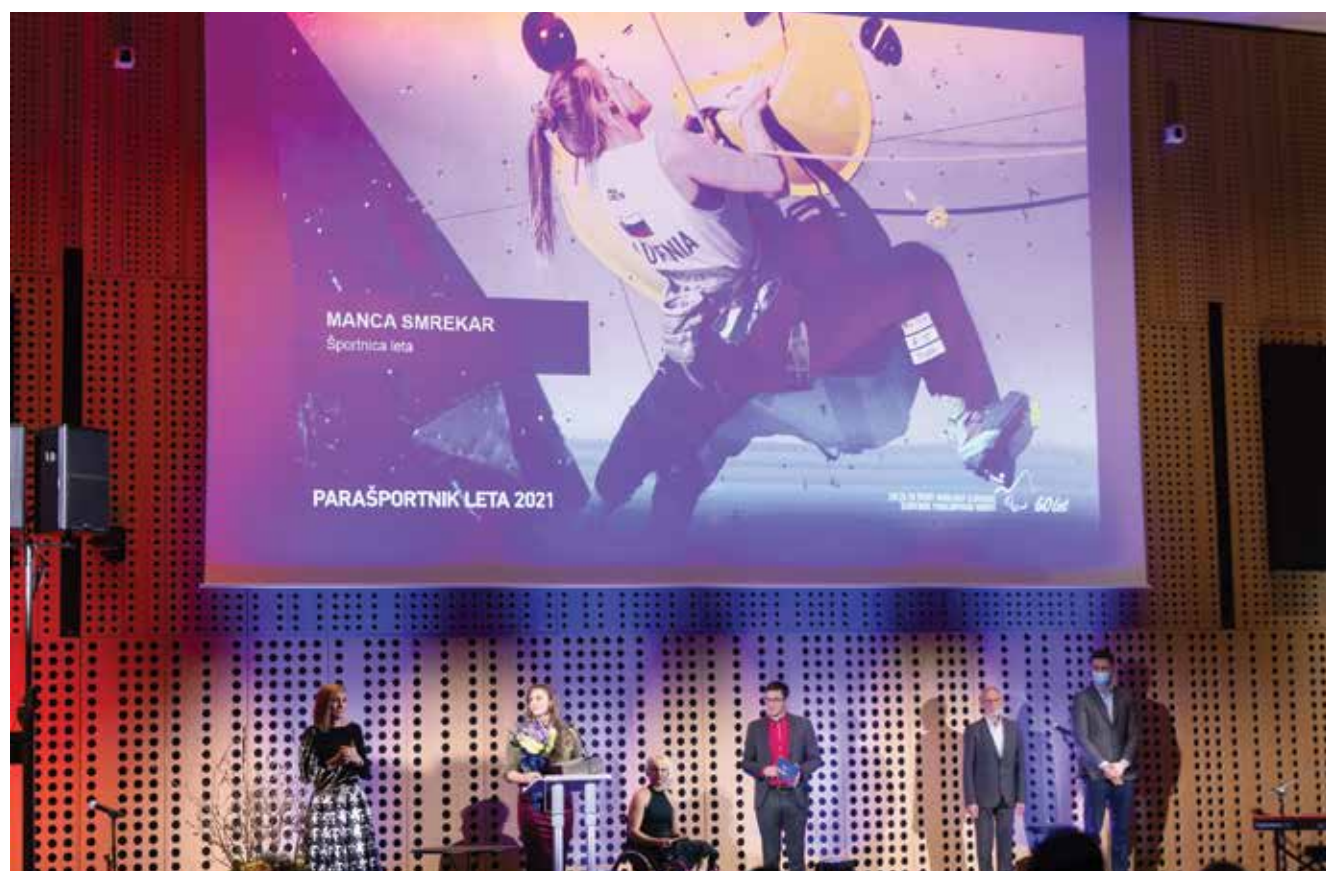

▼ Voditelja prireditve, Mateja in Sašo.

▼ Nagovor predsednika prevaja v znakovni jezik, Natalija Spak.

Športnica, športnik in športna ekipa leta.

Smrekarjeva pa je nagrado dobila prvič, zaslužila si jo je s četrtnim mestom na lanskem svetovnem prvenstvu v paraplezanju v Moskvi. »Zaradi tega priznanja sem letos še bolj motivirana za osvajanje medalj in naslovov. Bila sem zelo presenečena, ker sem se šele lani pridružila paraplezanju. Nisem pričakovala, da bom prišla tako daleč, sploh pa ne do 4. mesta na SP. Sredi sezone sem se začela še intenzivneje pripravljati, ko je začel delovati adrenalin tekem. Letos pa grem z istim zagonom naprej, pripravljam se že na naslednje tekme,« pa je o nagradi povedala Smrekarjeva in izrazila upanje, da bo nekoč nastopila tudi na paralimpijskih igrah.

Nagrada za svetovne podprvake

V ekipni konkurenci so priznanje dobili člani ekipe športnega ribolova Rudolf Centrih, Franc Štefanič, Željko Mavrič,

Marko Pešec in Tomaž Vanič, ki so lani na SP v športnem ribolovu v Radečah osvojili srebrno medaljo, poleg tega pa je Centrih dobil bron v posamični konkurenci.

“Zveza je podelila svoj zlati, srebrni in bronasti znak. Bronasti znak (nagrada za medalje na EP) so prejeli reprezentanti, ki so na evropskem prvenstvu v kegljanju slepih in slabovidnih dosegli izjemne rezultate.”

Priznanje so dobili Marjan Žalar, Mitja Osolnik, Sašo Kajtna, Jože Lampe, Slavko Muhič, Miro Rus, Igor Žagar, Tomaž Furlan in Karmen Vogrič. Bronasti znak so prejeli tudi podajalci in podajalke pri kegljanju slepih in slabovidnih: Jelka Orban, Marija Fras, Marko Prosenc, Sašo Kajtna in Nina Kramar. Bronasti znak je prejela tudi parakarateistka Diandra Bekčič, nagrajena je bila tudi njena trenerka Jasmina Džafič. Bronasti znak je šel v roke biljardnega trojca Matej Brajkovič, David Slaček in Mitja Gradišnik (trener), dobil pa ga je tudi gluhi tenisač Marino Kegl, nagrajen je bil tudi njegov oče, trener Darko Kegl. Srebrni znak zveze so prejeli srebrni ribiči (za 2. mesto na svetovnem prvenstvu, tudi po zaslugi trenerja Mitje Smoleta), zlatega pa Franček Gorazd Tiršek za dve paralimpijski kolajni; upravičeno sta bili nagrajeni še njegovi trenerki Polonca Sladič in njena pomočnica Sonja Benčina.

Hvala legendam

Med mladimi športniki je bil nagrajen plavalec Tim Žnidaršič Svenšek, ob koncu športne poti pa se je zveza poklonila še izjemnemu parastrelskemu trojcu Veselka Pevec, Damjan Pavlin in Franc Pinter Ančo, bocciarju Matjažu

Za atrakcijo sta poskrbela oba paraplesalca.

Prešerno razpoložena parašportnika leta Manca in Franček.

▲ Prijateljica parašporta, Tina Cipot.

Bartolu, slepemu maratoncu Sandiju Novaku in plavalcu Darku Đuriću, trenersko športno pot pa so sklenili Gregor Habjan, Jurij Ravnik, Ivan Vinkler in Martin Smole.

Prvič nagrada Prijatelj športa

Zveza je podelila posebno nagrado Prijatelj parašporta, ki so jo to pot prejeli Tina Cipot (vodja korporativnega komuniciranja v Lidlu Slovenija), Andreja Okorn (novinarka športnega uredništva TV Slovenija), Tomaž Bregar (novinar STA) in japonski veleposlanik v Sloveniji Hiromichi Matsushima. Vsi nagrajenci so se nagraj razveselili, prijetno je bilo tudi druženje po dogodku. Dogodek je bil zaznamovan z upanjem, da se čez leto dni spet snidemo, predvsem pa z dobrimi željami, da bodo vsi naši parašportniki v tekmovalnih arenah pečat vtisnili tudi v letu 2021. Ob tem velja omeniti, da smo prvič v zgodovini dogodka v sodelovanju s Slovensko tiskovno agencijo poskrbeli za neposredni prenos dogodka na spletu, pozornost pa so mu namenili tudi osrednji slovenski mediji.

Na dopustu se lahko zgodi marsikaj.

30% popust za prvo leto zavarovanja

100.000 EUR višje kritje pri odgovornosti za permanentna zavarovanja*

Sklenite Zavarovanje potovanj v tujino.

*100.000 EUR višje kritje pri odgovornosti velja za permanentna zavarovanja, sklenjena ali obnovljena do 30. 04. 2022.

Vse bo v redu.

triglav

triglav.si

Peking dal temelj za skok na vrh v Italiji

Piše: Drago Perko

(foto: Drago Perko)

Jernej Slivnik je na svojih 2. paralimpijskih igrah zasedel 13. mesto v veleslalomu, v slalomu je odstopil. Pretiranega razočaranja ni, hrabrita forma in način razmišljanja.

Azija se je vnovič izkazala. Po poletnih paralimpijskih igrah v Tokiu je tudi Peking letos pozimi opravil svoje poslanstvo in z odliko gostil zimske paralimpijske igre, na katerih je slovenske barve zastopal 21-letni paraalpski smučar Jernej Slivnik, tudi ambasador programa Postani športnik. V Pekingu je v veleslalomu zasedel 13. mesto, v slalomu je kazalo precej bolje, a je po napaki ostal brez uvrstitve.

»Že takoj po tekmi sem ocenil in predelal vse, kar sem moral. Vem, kaj sem naredil, vem, kaj bi moral narediti drugače, naslednja priložnost pa bo čez štiri leta,« je po vrnitvi v Slovenijo povedal Slivnik, ki ga je ob prihodu v domovino na Letališču Jožeta Pučnika pričakal Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK. »Na teh igrah je bilo veliko dobrega oziroma

skoraj ni bilo slabih stvari – razen odstopa, zaradi katerega se vračam brez slalomskega rezultata.« Četudi je pred igrami izgubil dragocen del treninga z avlo COVID-19, ki ga je prebolel, mu je to uspelo nadomestiti oziroma počrpati rezerve dobrega dela, ki sta ga opravila s trenerjem.

«Šesto leto nad Jernejem Slivnikom bdi trener Roman Podlipnik, ki je pedanten, strokoven in dosleden človek in trener – tak, kot ga Slivnik potrebuje.»

»Vemo, zakaj so olimpijske igre. Jernej ve, da je tako dober, da lahko pride do najvišjih mest. Letos mu žal ni uspelo, verjamem, da bo v prihodnosti drugače,« je ocenil štiri nastope, po dva na vsaki tekmi. Prav slalomski brezkompromisni napad, v preteklosti bi Slivnik v drugi vožnji odpeljal bolj »ziheraško« na rezultat, pa je tisto, kar daje ob stroki in Jernejevi brezpogojni predanosti parašportu trden temelj za nov štiriletni paralimpijski cikel, leta 2026 bodo igre v Italiji v Cortini D'Ampezzo. »Jernej je od ohranjanja solidnega rezultata po prvi vožnji napredoval do tega, da lahko doseže bistveno več. Manjka še nekaj izkušenj, ko jih bo več, ga bodo še okrepile. Ni me strah, saj mu bo slej ko prej uspelo, da bo posegel po najvišjih mestih,« je Slivnika

pohvalil trener, sicer njegov profesor na jeseniški gimnaziji, na kateri bo Slivnik letos maturiral, potem pa nadaljeval s študijem.

Jernej je tisti, ki na koncu naredi rezultat. A okoli njega je zbrana močna ekipa. Vodja odprave je Roman Jakič, ki ga spremljajo Jernejev trener Roman Podlipnik, pomočnik trenerja Tomaž Miklavčič, fizioterapevtka Manca Marc Globevnik ter Gal Jakič, ki je pomagal pri informiranju in distribuciji materiala za slovenske medije, ki se tekmovanja na Kitajskem tokrat fizično niso udeležili. Na igre pa ni mogel potovati zdravnik odprave dr. Tom Cvetkovič, ki je doma ostal zaradi

Kljub naporni »turneji«, Jernej dobro razpoložen.

Veličasten sprejem za Jerneja v domačem okolju.

zdravstvenih razlogov. Med ljudmi, ki bdijo nad Slivnikom, velja omeniti še dr. Mitjo Bračiča, ki je od lani zadolžen za njegovo fizično pripravljenost.

Za Slivnika je tekmovalna sezona bolj ali manj končana, tekme evropskega pokala so bile odpovedane. S trenerjem želi izkoristiti snežne razmere doma in v bližnji okolici ter ustvariti novo osnovo za prihodnje leto. Svoje delo je pred igrami opravila tudi pisarna Zveze ŠIS-SPK. »Opravili smo veliko dela, da se je odprava lahko udeležila teh iger,« je ocenil predsednik Damijan Lazar, ki se je z velikim navdušenjem udeležil sprejema na Jesenicah.

Anej in Jernej, uspešna paršportnika in prijatelja.

Na sprejemu na Čufarjevem trgu na Jesenicah, blizu jeseniške gimnazije, ki jo obiskuje Slivnik, so se zbrali domačini, osnovnošolci in srednješolci. Svojemu sokrajanu so pripravili sprejem s kulturnim programom. Župan Blaž Račič je Slivnika pohvalil in poudaril, da občuduje ljudi, ki se znajo boriti. Našemu paraalpskemu smučarju je čestital tudi Branko Jeršin, vodja regijske pisarne Jesenice OKS. Prav on je bdel nad organizacijo, za kar se mu na tem mestu še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Tokratne igre so pomenile mejnik tudi na področju medijske pozornosti. Ob že utečenih kanalih je bila slovenska javnost deležna prenosa otvoritve iger, za nameček pa je TV Slovenija prvič v zgodovini v živo prenašala tekme s paralimpijskih iger. Tako smo lahko ljubitelji parašporta v neposrednem prenosu spremljali oba druga teka Jernejevih tekem (10. in 13. 3.), prva teka v posnetku, ob malce primernejših urah za gledanje televizije pa še vse v posnetku. Športno uredništvo, ki ga vodi urednik Gregor Peternel, se je potrudilo in poskrbelo za dobro pokritost. Pohvala in zahvala vsem medijem. TV Slovenija je lani prenašala tudi otvoritev letnih paralimpijskih iger iz Tokia, letos pa smo šli korak naprej.

Z željo, da se čez tri leta spet beremo in da bi imela Slovenija številčnejšo zasedbo na letnih in zimskih paralimpijskih igrah, postavljamo tole piko na i. Cortina d'Ampezzo 2026, prihajamo!

Za prvomajske počitnice v Šempeter na paraodbojkarstvo poslástico

Piše: Lena Gabršček

(foto: Osebni arhiv)

Žensko ekipo uspešno vodi trener (prvi z desne), Simon Božič.

Po sušnem obdobju in odpovedi številnih tekmovanj zaradi pandemične krize, ki je zajela svet, bo letošnji urnik za naše odbojkarje in odbojkarice sede res pester.

Po odličnih predstavah naših deklet na evropskem prvenstvu v Turčiji, kjer so kljub številnim zabletem in okrnjeni zasedbi osvojila končno 4. mesto, bomo Slovenke lahko spremljali in zanje navijali tudi doma. Konec aprila bo Šempeter v Savinjski dolini namreč gostil najboljše ženske ekipe v Evropi, in sicer na Zlati ligi narodov – elitnem tekmovanju v odbojki sede na reprezentančni ravni.

Liga narodov je dokaj novo tekmovanje pod okriljem Evropske paraodbojkarstvo zveze

(Paravolley Europe), ki se pri dekletih deli na srebrno in zlato, pri moških pa še na bronasto. Reprezentance se v določeno vrsto lige uvrstijo na podlagi uspehov in evropske rang lestvice. V Zlati ligi nastopa najboljših šest evropskih reprezentanc, v srebrni naslednjih šest in tako dalje. Šempeter v Savinjski dolini bo tako konec aprila gostil trenutno najboljše ženske reprezentance v Evropi – brez Rusin, aktualnih evropskih prvakinj, saj je bila Rusija zaradi aktualnih dogodkov do nadaljnjega izključena z vseh tekmovanj. Pod vprašajem je tudi

nastop ukrajinske reprezentance, ki je prav tako že vrsto let v samem vrhu evropske paraodbojke. Veliko stvari je torej še v zraku; posledično organizacija gotovo ne bo majhen zalogaj, kar je poudaril tudi glavni organizator turnirja Sebastjan Cilenšek: »Zagotovo imamo sedaj veliko težav zaradi dogodkov v Ukrajini, saj ne vemo, kaj bo z reprezentancama Rusije in Ukrajine, a priprave kljub vsemu potekajo nemoteno. Upamo, da se bodo razmere čim prej umirile in da bomo na delu videli vse najboljše reprezentance.«

«Za Slovenijo bo na Zlati ligi prvič zaigrala Ukrajinka Valentina Brik, ki ji je slovensko državljanstvo omogočilo pobeg iz domovine.»

Valentina je vrhunska odbojkarica, ki je Ukrajino od leta 2011, ko si je v prometni nesreči poškodovala koleno, zastopala na vseh večjih tekmovanjih. Dobršen del leta je v Sloveniji preživela že lani, ko

se je z dekleti pripravljala na evropsko prvenstvo, a papirji niso bili pravočasno urejeni, zato je izkušena Ukrajinka v Turčiji dekletom pomagala v vlogi pomočnice trenerke. »Veselim se Zlate lige. V veliko čast mi je, da bom lahko tudi uradno zaigrala za slovensko ekipo. Od nekdaj čutim veliko podporo vseh članov ekipe in to mi res veliko pomeni. Hvaležna sem za to priložnost, da sem v Sloveniji in igram v sanjski ekipi,« pravi Brikova, ki ima bronasto odličje s paralimpijskih iger v Londonu ter številna odličja z drugih velikih tekmovanj. V ekipi je čutiti, da je Valentinina prisotnost pozitivno vplivala na vzdušje. »Valentina je igralka, ki jo je res vredno imeti v ekipi. Ne samo, da je zelo izkušena, visoka in odlična odbojkarica. Je tudi prava borka, ki na igrišču vedno da vse od sebe in pri tem spodbuja tudi nas. Vesele smo, da je z nami in da smo ji omogočile beg iz Ukrajine, saj si tamkajšnjih razmer sploh ne znamo zamisliti. Verjamem, da nam lahko v takšni zasedbi uspe vse, kar si bomo zadali,« pravi kapetanka Lena Gabršček.

«Organizacija turnirja Zlate lige narodov je največji dogodek v zadnjem desetletju v občini Žalec, temu primerno so v Žalcu zadevo vzeli resno, saj se že s polno paro ukvarjajo s turnirjem.»

»Želimo si, da si nas bodo vse države zapomnile kot dobre gostitelje in da bodo tekmovalci med turnirjem videli največje turistične znamenitosti Spodnje Savinjske doline. Otvoritev bo v sodelovanju z ZKŠT Žalec in Občino Žalec potekala pri fontani, zato verjamemo, da bodo vsi udeleženci prišli na svoj račun,« še dodaja Cilenšek in vse ljubitelje odbojke že sedaj vabi na ogled tekem v Športno dvorano Šempeter: »Verjamemo, da boste navdušeni nad predstavami naših in tujih reprezentantk. Vstop v dvorano bo brezplačen!«

Če za prvomajske praznike še nimate načrtov in si želite dneve popestriti z zanimivim športnim dogajanjem, vas torej vabimo v Šempeter, kjer vam gotovo ne bo dolgčas. Poleg tega bo podpora s tribun za naša dekleta več kot dobrodošla.

Se vidimo aprila v Šempetru!

#HibridnaSreča

NOVA TOYOTA YARIS CROSS

Električni pogon več kot 50 % časa, brez vtičnice.

ŽE OD
119 €
NA
MESEC

DO
10 LET
JAMSTVA
TOYOTA RELAX

10 LET
JAMSTVA
ZA HIBRIDNO BATERIJO

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NO_x: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih testih hibridne baterije (HHC) na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 160.000 km). Izračun je informativne narave in ni zavezujoči za sklenitev posla. Mesečni obrok je izračunan na osnovi prodajne cene v višini 18.850 EUR, trajanju financiranja 60 mesecev, skupnem začetnem plačilu 4.310,48 EUR in zadnjem povečanem obroku v višini 9.823 EUR. Povečan obrok je izračunan na osnovi predpostavke, da bo z vozilom prevoženih 10.000 km letno. Efektivna mera (EOM) je 4,26 % in temelji na fiksni obrestni meri. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si. Toyota Adria d.o.o., Brnčičeva 51, Ljubljana.

Predsednik republike red za zasluge podelil trenerki parastrelcev Poloni Sladič

Piše: Jože Okoren

(foto: Nebojša Tejić/STA)

Predsednik republike Borut Pahor izroča priznanje Poloni Sladič.

V četrtek, 2. 3. 2022, je v predsedniški palači potekala podelitev državnih odlikovanj. Med prejemniki je bila tudi Polona Sladič, ki ji je predsednik Republike Slovenije, gospod Borut Pahor, podelil red za zasluge, ki se podeljuje za zasluge, dosežene za Republiko Slovenijo na različnih področjih.

Polona Sladič je red za zasluge prejela za izjemne dosežke na področju športa, ki jih potrjujejo vrhunski uspehi slovenske parastrelske reprezentance.

V obrazložitvi je zapisano, da se Republika Slovenija Poloni Sladič zahvaljuje z državnim odlikovanjem za njeno predanost, srčnost in uspešnost pri

27-letnem vodenju parastrelske reprezentance. Pod vodstvom Polone Sladič je parastrelska reprezentanca Slovenije na uradnih mednarodnih tekmovanjih osvojila 33 medalj: 9 na paralimpijskih igrah, 11 na svetovnih prvenstvih in 13 na evropskih prvenstvih. Med trenerji v Sloveniji bi zelo težko našli uspešnejšega in zato je leta 2021 Polona Sladič prejela Bloudkovo nagrado za življenjsko

delo v športu; to je bilo prvič, da je najvišje državno priznanje za šport prejel trener v športu invalidov.

Po prevzemu parastrelske reprezentance leta 1995 je Franc Pinter pod njenim vodstvom leta 1996 na paralimpijskih igrah v Atlanti osvojil prvo srebrno paralimpijsko medaljo za Slovenijo. S kasnejšimi še tremi medaljami na treh igrah je postal legenda slovenskega in svetovnega parastrelstva, za Polono Sladič pa je bila njegova medalja prvo znamenje, da je ubrala pravo pot. Strelci so z vsakih paralimpijskih iger pod njenim vodstvom prinesli vsaj eno medaljo. V Rio de Janeiru leta 2016 sta v nepozabnem finalu Veselka Pevec in Franček Gorazd Tiršek osvojila zlato in srebrno medaljo, iz Tokia 2020 pa je Tiršek dve medalji prinesel kar sam. Za trenerko, ki bolje kot kdor koli ve, s koliko trnja je posut vzpon njenih tekmovalcev do zvezd, so to veličastni trenutki zmagoslavja, za vse druge pa dosežki nepopisnega navdiha, vredni iskrenega spoštovanja.

Polona Sladič je strelstvu posvetila življenje, kot tekmovalka, trenerka, organizatorica, funkcionarka in strokovna sodelavka je v njem že več kot štirideset let. V tem času je diplomirala, postala pravica in se zaposlila. Ob redni službi

Predsednik Republike Borut Pahor, je izročil priznanja tudi uspešnim trenerjem.

strelstvu nameni tako rekoč vsak prosti dan in skoraj ves dopust porabi za delo s tekmovalci na treningih, pripravah in tekmovanjih. V letih, ko vodi reprezentanco, je parastrelstvu namenila skoraj 600 dni svojega dopusta in brez števila ur.

“Njeni strelci jo opisujejo z največjim spoštovanjem. Z izjemnim znanjem in izkušnjami ter s tiho potrpežljivostjo svojim tekmovalcem vliva zaupanje ter v njih budi moč in samozavest, ki ju potrebujejo tudi zunaj tekmovališč.”

Njen odprti značaj in komunikativnost pomagata, da laže izrazijo svoja čustva, tudi strah, ki ga skupaj premagujejo. Je trenerka z izjemno avtoriteto, pa vendar je najprej prijateljica, ki s športniki gradi enakovreden odnos: velikokrat pove, da lahko zaradi svojih športnikov na invalidnost gleda bolj odprto in sproščeno ter da jim je za to hvaležna.

Po Dubaju še korak bližje svetovni eliti

Piše: Drago Perko

(foto: Brina Božič)

Dejan Fabčič se je izkazal na svetovnem prvenstvu v paralokostrelstvu

Na svetovni rang lestvici je že na 20. mestu

Slovenija je imela svojega predstavnika tudi na letošnjem svetovnem prvenstvu v paralokostrelstvu, ki je potekalo med 20. in 27. februarjem v Dubaju. Dejan Fabčič se je po 19. mestu v kvalifikacijah zavihtel na končno 17. mesto. »Po enoletni zamudi smo končno dočakali svetovno prvenstvo v paralokostrelstvu, ki bi moralo biti že leto popreje. V času epidemije so ga odpovedali in prestavili na februar 2022. Ukrepi so tokrat dovoljevali izvedbo pod striktnimi pogoji večkratnih PCR testiranj, nošnje maske, ohranjanja razdalje ter razkuževanja vseh površin,« je pred prvenstvom opozorila Dejanova trenerka Brina Božič. V Dejanovi kategoriji »recurve open« je po nekaj odpovedih zaradi covid pozitivnih testov nastopilo 42 lokostrelcev. V kvalifikacijah je s 586 točkami dosegel 19. mesto, prvenstvo pa je zaključil na 17. mestu.

»Dejan je z doseženim rezultatom za eno mesto izboljšal svoj položaj na svetovni para rang lestvici, na kateri je zdaj dvajseti,« se na njegov nastop v Dubaju ozre trenerka Brina Božič, ki pogleduje že naprej.

»V začetku maja bo potekalo mednarodno tekmovanje za svetovno rang lestvico v Kamniku. Dejan Fabčič se bo pripravljal na tri vrhunice sezone –

evropski pokal julija, evropsko prvenstvo avgusta in finale evropskega pokala septembra,« nadaljuje Brina, ki ima jasno izdelan načrt tudi za ostala dva člana selekcije: »Gregor Habe in Živa Lavrinc intenzivno trenirata; glavni cilj letošnje sezone je pridobiti na specifični moči in pripraviti se na tekmovanja na dolge razdalje. Če bodo priprave uspešne, bosta že letos opravila nekaj nastopov na tekmovanjih v paralimpijski disciplini. Cilj je norma za evropsko prvenstvo, ki bo avgusta v Rimu. Njuna uvrstitev v reprezentanco

bi slovenskemu paralokostrelstvu prinesla dodatna nastopa v ekipah in mešanih ekipah. Za ekipo sta potrebna dva lokostrelca istega spola, za mešane ekipe pa moški in ženska. Vsi morajo nastopati v isti kategoriji oz. slogu. Kategorije bodo dokončno znane po opravljeni klasifikaciji, a za Gregorja in Živo predvidevamo, da bosta v kategoriji »recurve open«, kar bi ustrezalo vsem pogojem za nastop na ekipnem tekmovanju,« optimistično sklene selektorica paralokostrelske reprezentance.

»Za države z mediteranskim podnebjem je februarjski termin velik izziv, saj pozimi nimamo pogojev za kakovostne treninge na 70 m. Tako so bile priprave precej otežene. Zveza ŠIS-SPK je finančno podprla priprave v Švici, kjer imajo dolgo lokostrelsko dvorano, v kateri smo lahko opravili nekaj kakovostnih treningov ter uglasili opremo za dolge razdalje,« Brina Božič pove, da je Fabčič formo pred odhodom v Dubaj pilil tudi v Švici.

S sodelovanjem v loterijskih igrah ste tudi lani pomagali podpreti več kot 500 invalidskih, humanitarnih ter športnih organizacij in projektov.

HVALA.

loterija.si

Sreča za vse

Z visokimi cilji v sezono 2022

Piše: Drago Perko

(foto: Sportida)

Parakolesar Anej Doplihar je del priprav opravil na Kanarskih otokih, kjer je tudi tekmoval

Anej, lani je navdušil na paralimpijskih igrah v Tokiu, je v začetku februarja začel s tekmami v novem koledarskem letu oz. novi tekmovalni sezoni. Glavnino priprav je opravil na Kanarskih otokih, zato se je tam tudi udeležil prvih dveh tekem. Tako v kronometru kot na cestni dirki je bil sedmi, kar pa je še daleč od idealne forme. Tega se zavedata oba s trenerjem Luko Kovicom. »Doplihar na svetovnem prvenstvu cilja na mesta med prvo peterico, ob idealnem razpletu tudi na prva tri,« je jasen trener Kovic, ki se nadeja, da bodo svoje priložnosti izkoristili tudi ostali člani reprezentance.

»V sodelovanju s trenerjem Luko vidim velik plus predvsem v tem, ker sva oba mlada, on je še mlajši od mene, ob sva zelo zagnana in vidiva isti cilj, za katerega trdo delava. Luka se nenehno izobražuje, veliko gradiva prebere med sezono, tako da sledimo novim trendom in vedno poskušamo kaj novega, da

ugotoviva, kaj mi najbolj ustreza,« je jasen Anej, ki je športu povsem predan. »Ko me vprašajo, zakaj se ukvarjam s športom, povem, da je lahko šport del življenja, v katerem se lahko vsak posameznik veliko nauči. Jaz brez športa ne morem več, ko naredim nekaj zase, se počutim bolje, in ko grem zvečer v posteljo, vem, da je bil dan uspešen, in to mi daje motivacijo za naprej. Vredno je poskusiti!« dodaja Doplihar.

Za Anejem, star je 29 let in prihaja iz Dornberka, je izjemno leto 2021. »Lansko leto je bilo zame zelo uspešno, vse je potekalo po planu, od zimskih priprav do posamičnih tekem, češnja na torti pa je bila norma za nastop na POI v Tokiu, kjer sem z 9. mestom na cestni dirki pokazal velik napredek v letošnjem letu,« se ozre na leto, ko je prišel do paralimpijske norme, pod goro Fuji je prišel do 9. mesta na cestni dirki, v kronometru pa je bil 13.

Slivnik na Norveškem med svetovno elito

Piše: Drago Perko

(foto: Sportida)

Na januarskem svetovnem prvenstvu je naš parasmučar Jernej Slivnik zasedel 4. mesto v slalomu, v veleslalomu je bil 7. To je dobra popotnica za nastop na paralimpijskih igrah v Pekingu.

Rezultati minule sezone, dobro delo pred sezono 2021/22 in prve tekme v tej sezoni so dale vedeti, da je naš paraalpski smučar Jernej Slivnik v dobri formi. To je potrdil tudi na prvem vrhuncu sezone – na svetovnem prvenstvu v Lillehammerju, kjer je uspešno tekmoval med 19. in 21. januarjem.

»Dobro se počutim, v zadnjih mesecih in tednih nam jo je malo zagodlo vreme. A zdaj so spet prave zimske razmere. Veselim se najprej Norveške, da tam pokažem najboljše predstave, upam, da mi bo v teh dveh mesecih uspelo. Rad bi izboljšal svoje rezultate s prvega SP, sem pa v tej sezoni v pokalu že pokazal, da če se vse poklopi, spadam med deseterico,« je vizionarsko razmišljal 10. januarja, ko je v Kranjski Gori pred odhodom na svetovno prvenstvo v Lillehammer in 50 dni pred paralimpijskimi igrami v Pekingu nagovoril novinarje. O igrah ni govoril veliko, bil je zbran in fokusiran na svetovno prvenstvo. Izkazalo se je, da je bila to dobra taktika. Pa tudi to je postalo jasno, da zna nositi breme, ki si ga naloži. Preboj med 10 je bil jasen cilj. Ne le, da ga je izpolnil, ampak krepko presegel.

Na svetovnem prvenstvu je naravnost navdušil. Začelo se je s 7. mestom v veleslalomu, kjer je svetovni prvak med sedečimi smučarji postal Norvežan Jesper Pedersen, ki je slavil s časom 2:14,42. Srebrn je bil Poljak Igor Sikorski (+6,51), bronast pa Američan Andrew Kurka (+6,83). Slivnik je bil sedmi s časom 2:26,66. Piko na i pa je Jernej postavil s slalomom, kjer se je zavihtel na izvrstno 4.

▲ Jernej odličen na Norveškem.

mesto. Po prvi vožnji je bil šesti, v drugi pa je svojo uvrstitev še popravil. Svetovni prvak je vnovič postal domačin Jesper Pedersen (1:27,61), srebro je dobil Francoz Victor Pierrel (1:30,28), bron pa Nizozemec Niels De Langen (1:31,37). Slivnikov čas je bil 1:34,62.

»Vedeli smo, da lahko Jernej tako smuča ob določenih pogojih. Tokrat se je izkazal tudi na trdi podlagi, kjer je imel včasih nekaj bojazni. Na tem prvenstvu je pridobil tudi samozavest. V veleslalomu je v drugi vožnji smučal z malce zavore, a je ravno zato naredil napako. V smučanju je tako, da moraš ves čas napadati, tudi za ceno tega, da narediš napako. V slalomu se je po sedmem mestu v veleslalomu sprostil malce bolj in dobro opravil s progo,« je svetovno prvenstvo in Jernejev nastop ocenil trener Roman Podlipnik, ki bdi nad Slivnikom na progi, za fizično pripravo je poskrbel dr. Mitja Bračič, za pripravo smučarja pa Slavo Mulej in Jure Hafnar. Svetovno prvenstvo na Norveškem je bilo za Slivnika že drugo takšno tekmovanje v karieri, na tej ravni tekmovanja je prvič nastopil že pred tremi leti. Takrat je bil deseti v slalomu ter 17. v veleslalomu.

Kaj morate vedeti o turističnem zavarovanju?

Načrtujete dopust? Ne glede na to, kam v tujino se odpravljate in za koliko časa, pred odhodom sklenite turistično zavarovanje. Zakaj? Ker vam bo v primeru poškodb, bolezni in drugih nevšečnosti v tujini, nudilo ustrezno pomoč.

V nadaljevanju preverite nekaj najpogostejših vprašanj o turističnem zavarovanju in odgovore nanje, ki so jih pripravili pri Zavarovalnici Triglav.

1. katero zavarovanje izbrati?

Žal lahko v tujini zbolite, izgubite prtljago, povzročite nesrečo ... Zavarovanje potovanj v tujini pri Zavarovalnici Triglav vam pomaga v opisanih primerih in vam tako prihrani veliko skrbi zaradi raziskovanja in iskanja pomoči v neznanem okolju.

Prav tako vam zavarovanje zagotavlja pomoč, če se vam poškoduje prtljaga, če jo izgubite ali izgubite

osebne dokumente pa tudi v primeru predčasnega vračanja domov in še veliko več. Vključuje tudi zavarovanje odgovornosti za škodo, ki jo lahko povzročite tretjim osebam ali njihovim stvarjem.

Vsem, ki že imate sklenjeno ali boste do 30. 4. 2022 sklenili oziroma obnovili letno zavarovanje potovanj v tujino pri Zavarovalnici Triglav (za večkratna posamezna potovanja v tujino, pri čemer posamezno potovanje traja manj kot 90 dni), bodo do datuma obnove zavarovanja zagotovili kar za 100.000 EUR višje kritje pri zavarovanju odgovornosti.

2. Kdaj skleniti zavarovanje potovanj v tujino?

Zavarovanje potovanj v tujino začne veljati šele naslednji dan po sklenitvi zavarovanja in plačilu premije ali kasneje. Zato sklenite najpozneje na dan pred potovanjem, ne glede na to, ali ga sklepate prek spleta, na poslovnem mestu Zavarovalnice Triglav ali na pooblaščenih turističnih agencijah.

Ob sklenitvi letnega zavarovanja z večkratnimi potovanji v tujino, pri čemer posamezno potovanje traja manj kot 90 dni, pa lahko pridobite **tudi 30 % popusta**.

3. Koga poklicati, če potrebujete pomoč?

Če imate sklenjeno zavarovanje potovanj v tujino in v tujini zbolite ali se poškodujete, pokličite Triglav Asistenco na tel. št. +386 2222 2864. Sodelavci v klicnem centru, ki so vam na voljo 24 ur na dan, bodo organizirali zdravljenje, zavarovanje pa bo v okviru zavarovalne

vsote pokrilo stroške zdravljenja v bolnišnici ter stroške prevoza do bolnišnice ali v domovino.

Če so ob vašem klicu vsi operaterji zasedeni, vas bodo sodelavci v najkrajšem času poklicali nazaj.

4. Kako je s povračilom stroškov zdravljenja?

Če zaradi okoliščin asistenčne pomoči ne morete uporabiti in boste stroške zdravljenja in drugih storitev poravnali sami, lahko povračilo stroškov uveljavljate po povratku v domovino na najbližji enoti Zavarovalnice Triglav.

Ob tem predložite zavarovalno polico, celotno zdravstveno dokumentacijo in originalne račune, ki jih zahtevajte ob plačilu storitev.

5. Ali zavarovalno kritje velja tudi, če zbolim za koronavirusom?

Zavarovalno kritje velja tudi, če v tujini

zbolite zaradi okužbe s koronavirusom. S posebno akcijo pa trenutno veljajo brezplačne razširitve kritja zavarovanja prekinitve potovanja ali kasnejše vrnitve z njega. Tako so denimo kriti stroški prekinitve potovanja ali podaljšanega bivanja, ki vam nastanejo zaradi odredene karantene v tujini, ker ste bil v tujini v stiku z nekom, ki je zbolel za koronavirusom, sam pa ste zdrav.

Za več informacij obiščite triglav.si ali skenirajte QR kodo:

Z novim selektorjem ciljajo visoko

Piše: Planinska zveza Slovenije

(foto: Arhiv PZS)

vseh pričakujem veliko mero resnosti, želje po napredku in trdega dela.«

Pod Selakovim budnim očesom trenutno trenira peterica: gluhoslepa plezalka z Aspergerjevim sindromom Tanja Glušič (AK Ravne), nekdanj perspektiven alpinist Matej Arh (AO PD Kranj), ki ima po nesreči v zaledenem slapu paraparezo, delno prekinitev hrbtenjače, in Manca Smrekar (AO PD TAM Maribor), ki ima dismelijo, zaradi katere ji manjka nekaj prstov na roki, letos pa sta se treningom pridružili še novinki: Nataša Privošnik (PD Šempeter v Savinjski dolini), ki ima po operaciji tumorja na možganih poškodovan centralni živčni sistem in motnje koordinacije, ter Jana Führer (PD Moravče), od rojstva slepa z minimalnim ostankom vida.

“Kot poudarja Selak, se bo moral vsak na treningih izkazati in si z dobrimi rezultati zagotoviti mesto v reprezentanci.”

Tudi Gregor Selak (Društvo za razvoj plezalne kulture), nekdanji član mladinske reprezentance v športnem plezanju, ki so mu leta 2014 diagnosticirali multiplo sklerozo, od leta 2016 pa športno pot uspešno nadaljuje kot paraplezalec, še vedno trenira in ima tekmovalne načrte, vendar na letošnji prvi tekmi zagotovo ne bo nastopil, potem pa bo svoje tekmovalne ambicije prilagodil delu reprezentance. V mislih ima prihodnje svetovno prvenstvo, ki bo predvidoma leta 2023.

Prvi reprezentančni trening so opravili 12. januarja, za zdaj se srečujejo enkrat tedensko, od februarja pa Selak načrtuje po dva reprezentančna treninga tedensko, saj naj bi bila prva tekma že maja, vendar še čakajo, da Mednarodna zveza za športno plezanje (IFSC) objavi letošnji koledar paraplezalnih tekem.

posebej posvetim in mu pomagam do zastavljenih ciljev. Pri reprezentantih, ki so tekmovali že prejšnja leta, bo poudarek na njihovih šibkih točkah. Pri novih članicah pa bomo delali na plezalni tehniki in s časom videli, kakšen potencial se skriva v njih,« poudarja Škofjeločan in dodaja: »Seveda pa od

Leto 2022 je prineslo spremembe v slovenski paraplezalni reprezentanci, ki jo je po šestih letih uspešnega vodenja od Jurija Ravnika prevzel paraplezalec Gregor Selak. Reprezentanca je pod vodstvom novega selektorja in trenerja 12. januarja že začela treninge, so sporočili iz Plezalne zveze Slovenije.

Slovensko paraplezalno reprezentanco je od ustanovitve leta 2016 vodil Jurij Ravnik, z letom 2022 pa ga je nasledil Gregor Selak, ki ima smeje načrte. »Vse potencialne člane reprezentance sem že povprašal po njihovih željah in ciljih za sezono 2022. Zdi se mi zelo pomembno, da se vsakemu

Jernej Slivnik na obisku v podjetju LIP Bohinj

Piše: Špela Avbelj in Lip Bohinj

(foto: Osebni arhiv)

Tik pred odhodom na paralimpijske igre v Peking si je Jernej vzel čas in nas v ponedeljek, 28. 2. 2022, prišel obiskat v Bohinj.

Najprej nam je razložil, kaj ga čaka na paralimpijskih igrah, kako bo potekala pot v Peking in na kaj mora biti pozoren pri pripravah na pot. Priznamo, nismo si mislili, da je pri pripravah na pot potrebne toliko organizacije.

Po pogovoru si je Jernej ogledal proizvodnjo opažnih plošč LIP Bohinj. Najprej smo ga peljali na ogled linije za sortacijo hlodovine, kjer smo mu pripravili majhno presenečenje na »naš način«, potem pa smo odšli še v

proizvodnjo, kjer si je Jernej ogledal celoten postopek izdelave opažne plošče. Na koncu smo izkoristili priložnost in se z njim slikali ter mu zaželeli veliko sreče na paralimpijskih igrah.

▲ Jernej na obisku v podjetju LIP Bohinj.

Lek, ki je del skupine Novartis, je novi srebrni sponzor Zveze ŠIS - SPK

Piše: Zveza ŠIS - SPK

Zveza ŠIS - SPK s svojim delovanjem v športu povezuje osebe z oviranostmi, hkrati pa uresničuje plemenito poslanstvo širjenja prepoznavnosti slovenskega parašporta ter ozaveščanja in navdihovanja javnosti z izjemnimi zgodbami slovenskih športnikov invalidov.

Pri tem se nam letos kot srebrni sponzor pridružuje podjetje Lek, ki je del skupine Novartis.

“Počaščeni smo, da nam odslej na poti doseganja zastavljenih ciljev ob strani stoji eden od stebrov slovenske farmacije in gospodarstva z bogato zgodovino izjemnih dosežkov ter močno vpetostjo v slovenski in mednarodni prostor.”

Lek, ki je del skupine Novartis, bo Zvezo ŠIS - SPK podprl pri različnih aktivnostih na področju športa invalidov, promociji vključevanja invalidov v širšo družbo, ozaveščanju javnosti o pomenu športa za boljše psihofizično počutje in drugje. »Izjemno smo ponosni na sklenitev sodelovanja z Lekom, ki nam kot eno večjih podjetij v gospodarski, strokovni in javni sferi odpira vrata v svet novih priložnosti

in še odmevnejših zgodb za slovenski parašport. Gre za pomembno sponzorstvo, za katero smo prepričani, da bo prineslo dodano vrednost našemu delovanju in našim članom. V imenu športnikov, trenerjev in Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja se Leku iskreno zahvaljujemo za zaupanje in sodelovanje,« je ob podpisu pogodbe povedal predsednik Zveze ŠIS - SPK Damijan Lazar.

»V Leku se pri sklenitvi sponzorskih sodelovanj ravnamo po skrbno načrtani strategiji družbene odgovornosti in skladnosti z našimi temeljnimi vrednotami. Ena izmed njih je spodbujanje raznolikosti in vključenosti, kar uresničujemo z aktivnostmi znotraj štirih stebrov: medgeneracijsko sodelovanje, raznoliki talenti, LGBTQI+ skupnost in invalidi. S sklenitvijo partnerstva z Zvezo ŠIS - SPK aktivno vstopamo v svet športa invalidov in podpiramo mlade športnike na poti uresničitve njihovih ciljev. Verjamemo, da nas čaka plodno sodelovanje, podprto z močnimi skupnimi vrednotami ter navdihom in motivacijo, ki izhajata iz edinstvenih dosežkov slovenskih parašportnikov,« je ob sklenitvi sponzorstva povedal Gregor Makuc, direktor Komuniciranja in zunanjih zadev v Leku.

Lek d. d.

Vsak med nami je edinstven.

Sprejemati in spoštovati želimo posebnosti, drugačne sposobnosti in izkušnje vsakogar med nami.

Skozi raznolikost gradimo zavezništva in si prizadevamo za odpravo vseh oblik diskriminacije. Ustvarjamo vključujoče delovno okolje, v katerem smo lahko najboljši in zvesti sami sebi. In še naprej skupaj premikamo meje znanosti ter medicine.

Smo Novartis. Soustvarjamo medicino.

 NOVARTIS | Reimagining Medicine

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKEGA PARALIMPIJSKEGA KOMITEJA

Lidl Slovenija ostaja zlati sponzor in podpornik slovenskega parašporta

Piše: Drago Perko

(foto: Drago Perko)

z naslovom Ta tempo, ki je postala nepogrešljiv spremljevalec športnih dogodkov in tekem. »Izjemno veseli smo, da naš največji sponzor Lidl Slovenija ostaja še naprej naš zvesti partner. Počasi, a zanesljivo se približujemo 10-letnici sodelovanja, ki vse navdaja z zadovoljstvom in vedenjem, da skupaj spreminjamo položaj slovenskega parašporta v javnosti. V letih sodelovanja so se med nami spletle pristne in prijateljske vezi, ki se odražajo tudi skozi prepoznavnost naših športnikov v družbi. Prepričan sem, da bomo v naslednjih letih svoje aktivnosti še okrepili in skupaj spisali še veliko odličnih zgodb v dobrobit parašporta. V imenu športnikov, trenerjev in Zveze ŠIS-SPK se Lidlu Slovenija iskreno zahvaljujemo za zaupanje in sodelovanje,« je ob podpisu pogodbe povedal Damijan Lazar, predsednik Zveze ŠIS-SPK.

Postani športnik spodbuja mlade

Sodelovanje med Lidlom Slovenija in Zvezo ŠIS-SPK zadnjih nekaj let zaznamuje predvsem zasnova in izvedba programa Postani športnik, kjer skupaj z naborom aktivnosti programa vzpodbujajo mlade invalide, da v večjem številu sodelujejo pri športnih dejavnostih, hkrati pa starše in strokovno javnost ozaveščajo o pomenu športa za (mlade) invalide. Cilj programa je predvsem ta, da zaživi trajen sistem, ki bo mladim omogočal dostop do športnih aktivnosti ne glede na njihovo stopnjo ali naravo invalidnosti. »V minulih letih smo skupaj z Zvezo ŠIS-SPK prehodili zanimivo pot. Sponzorstvo se je oblikovalo

v trdno partnerstvo, povečali smo prepoznavnost slovenskega parašporta, izpostavili enkratne posameznike in ekipe, ki dosegajo vrhunske rezultate na svetovni ravni ter postavili temelje za prihodnost. V letu, ko Lidl Slovenija obeležuje 15 let prisotnosti na slovenskem trgu, je sodelovanje s športniki invalidi ena naših osrednjih aktivnosti, še posebej pa program Postani športnik, s katerim vedno več mladih invalidov spodbujamo k temu, da se preizkusijo v katerem izmed športov. In ne nazadnje – številni naši zaposleni so postali pravi navijači uspešnih parašportnikov, ki so povrh vsega izjemni ljudje in navdih za vse nas. In s takšnim tempom bomo nadaljevali tudi v prihodnje,« je dejala Tina Cipot, vodja korporativnega komuniciranja v Lidlu Slovenija.

O Lidlu Slovenija

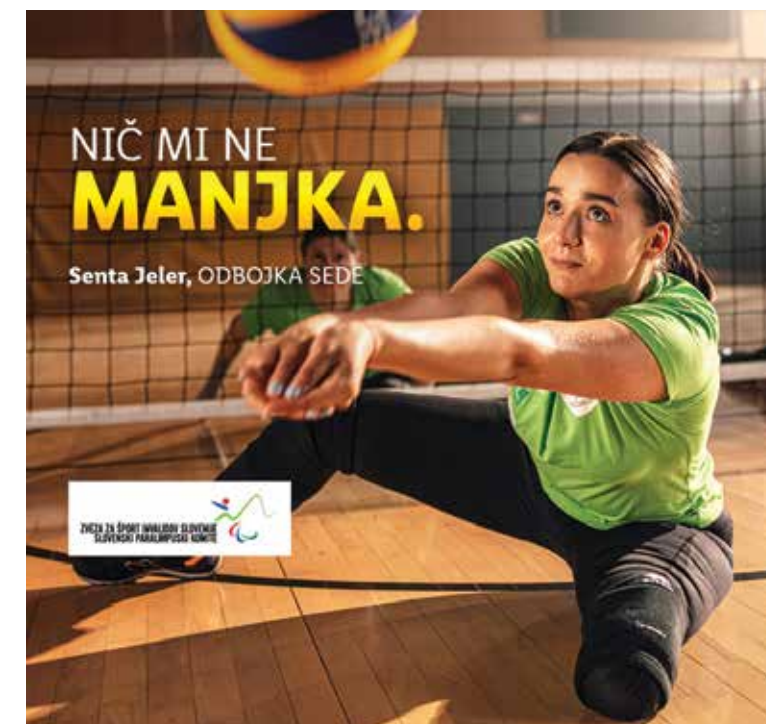
Lidl Slovenija ima danes 63 trgovin in približno 1.800 zaposlenih, v Sloveniji pa posluje od leta 2007 in tako letos praznuje 15 let prisotnosti na slovenskem trgu. Lidl je del mednarodne Skupine Lidl, ki je trenutno prisotna v 32 državah po svetu, ima skupaj več kot 11.550 trgovin v 30 državah ter zaposluje več kot 340 tisoč ljudi.

Kot pravijo v podjetju, v središče svoje dejavnosti vedno postavljajo kupce. Držijo se preprostega načela: ponujajo najvišjo kakovost po ugodnih cenah in želijo s ponudbo več kot 2000 izdelkov lastnih in uveljavljenih blagovnih znamk zadovoljiti vsakdanje potrebe vsake družine.

Ustvarimo boljši svet je trajnostna pobuda Lidla Slovenija, s katero želi s pozitivnim zgledom k ustvarjanju boljšega sveta spodbujati tudi

svoje zaposlene, poslovne partnerje, kupce in širšo družbo. Vsako leto sodeluje z več kot 250 organizacijami s področja izobraževanja, kulture, športa ter humanitarne pomoči ljudem in živalim.

K najpomembnejšim poslovnim odločitvam Lidl Slovenija dosledno prišteva tudi odgovornost do okolja, in sicer s čim bolj optimalnim načrtovanjem logističnih poti, z varčnejšo razsvetljavo v svojih poslovalnicah, z doslednim ravnanjem z odpadki in z oblikovanjem ukrepov za zmanjševanje količine zavržene hrane. Več na www.boljsi-svet.si.

Nič mi ne manjka – niti nagrada!

Naš zlati sponzor Lidl Slovenija je pred paralimpijskimi igrami v Tokiu s sodelovanju z našimi parašportniki lansiral kampanjo Nič mi ne manjka, ki je bila odlično sprejeta tako s strani športnikov kot s strani širše družbe. Še več – decembra smo skupaj z Lidlom Slovenija prejeli glavno nagrado SPORTO v kategoriji sponzorstev.

Celotna kampanja se je nato uvrstila tudi na mednarodno tekmovanje ESA Awards, kjer smo bili skupaj z Lidlom Slovenija nominirani v kategoriji najboljših sponzorstev. Ponosni smo, da smo prejeli srebrno nagrado, kar nas je izredno razveselilo in nam dalo nov zagon za ustvarjanje tovrstnih zgodb tudi v prihodnje.

Več o nagradah si lahko preberete na spletni strani: <https://sponsorship.org/awards/best-of-europe-award/>.

Pred slovenskim parašportom so novi izzivi, a jih je zagotovo lažje premagovati, če te spremljajo partnerji, s katerimi se pišejo uspešne zgodbe. Tudi v prihodnje bo slovenski parašport podpiralo podjetje Lidl Slovenija, ki je del ene najuspešnejših mednarodnih trgovskih verig. Lidl Slovenija ostaja zlati sponzor Zveze ŠIS-SPK, s katerim je sklenil sodelovanje vse do paralimpijskih iger v Parizu leta 2024. S podpisom nove pogodbe je Lidl Slovenija še podkrepil in utrdil svoj položaj zlatega sponzorja Zveze ŠIS-SPK.

Sodelovanje Zveze ŠIS-SPK z Lidlom Slovenija se je začelo pred sedmimi leti, v tem času pa so skupaj stkali številne uspešne zgodbe in projekte. Kampanja Nič mi ne manjka, ki je nastala v podporo slovenskim paralimpijcem

na paralimpijskih igrah v Pekingu, je lani prejela veliko nagrado Sporto za najboljše športno sponzorstvo. Za spremljavo paralimpijskih iger so skupaj z glasbenikom Trkajem ustvarili prvo uradno himno slovenskega parašporta

DRŽAVNA PRVENSTVA 2022

Piše: Žiga Kobaševič

(foto: Arhiv Zveze ŠIS - SPK)

Pregled izvedenih državnih prvenstev v posamični in ekipni konkurenci v organizaciji Zveze ŠIS – SPK od začetka leta do sredine marca 2022.

1. PARAALPSKO SMUČANJE

V soboto, 12.02.2022, je na smučišču Poseka, ki se nahaja v središču Raven na Koroškem, potekalo državno prvenstvo v paraalpskem smučanju – disciplina veleslalom. Na odlično pripravljeni progi se je pomerilo 44 tekmovalcev. Naslove državnih prvakov so osvojili: Polona Kopina (gluhe – članice), Bogomira Jakin (stoječe tekmovalke), Ljudmila Voroš (NAC – super veteranke), Anita Goltnik Urnaut (NAC – veteranke), Bojan Cmok (gluhi – veterani), Robert Debevec (gluhi – člani), Janez Zelnik (stoječi tekmovalci), Frančišek Pogač (NAC – super veterani), Bojan Potočnik (NAC – veterani) in Vilijem Rup (NAC – člani).

Rezultati – ženske:
Gluhe – članice:

1. mesto: Polona Kopina (AURIS Kranj),
2. mesto: Kaja Debevec (DGN Podravja).

Stoječe:

1. mesto: Bogomira Jakin (PARAS).

NAC – super veteranke:

1. mesto: Ljudmila Voroš (DI Vič - Rudnik),
2. mesto: Irena Elizabeta Klosternik (MDI Velenje).

NAC – veteranke:

1. mesto: Anita Goltnik Urnaut (IŠD Samorastnik),
2. mesto: Alenka Iršič (IŠD Samorastnik).

Rezultati – moški:

Gluhi – veterani:
1. mesto: Bojan Cmok (AURIS Kranj),
2. mesto: Franci Šušteršič (AURIS Kranj),
3. mesto: Stanko Melinc (DGN Severne Primorske).

Gluhi – člani:

1. mesto: Robert Debevec (DGN Podravja),
2. mesto: Jaka Debevec (DGN Podravja),
3. mesto: Andrej Vivod (DGN Podravja).

Stoječi:

1. mesto: Janez Zelnik (MDI Kranj),
2. mesto: Branko Ačko (DI Slo. Bistrica),
3. mesto: Vladimir Homan (IŠD Samorastnik).

NAC – super veterani:

1. mesto: Frančišek Pogač (DI Muta),
2. mesto: Mirko Kamenik (DI Slo. Bistrica),
3. mesto: Andrej Štih (IŠD Samorastnik).

NAC – veterani:

1. mesto: Bojan Potočnik (IŠD Samorastnik),
2. mesto: Darko Postrpinjek (MDI Velenje),
3. mesto: Jože Laznik (DI Dravograd).

NAC – člani:

1. mesto: Vilijem Rup (DI Slo. Bistrica).

2. ŠAH (POSAMIČNO in EKIPNO) – GLUHI

Društvo gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota je v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije v soboto, 19. februarja 2022 v dvorani Murska Sobota organiziralo državno prvenstvo gluhih v šahu ekipno in posamično. Tekmovanja se je udeležilo šest društev s 24 šahisti, med njimi tudi Društvo gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota, ki je v ekipni in posamični kategoriji doseglo zmago.

Rezultati – posamično:

1. mesto: Anton Marič (DGN Pomurja Murska Sobota),

2. mesto: Stanislav Veršič (MDG Ljubljana),
3. mesto: Andrej Štrucl (DOOS celjske regije).

Rezultati – ekipno:

1. mesto: DGN Pomurja Murska Sobota,
2. mesto: DOOS celjske regije,
3. mesto: DGN Podravja Maribor.

3. HITROPOTEZNI ŠAH (POSAMIČNO)

V soboto, 05.03.2022, je v Malem Nerajcu pri Dragatušu potekalo državno prvenstvo v hitropoteznem šahu v posamični konkurenci. Organizator tekmovanja je bila Zveza ŠIS – SPK, izvajalec pa DI Črnomelj. Na tekmovanju je sodelovalo 13 šahistk in 28 šahistov, ki so igrali pod vodstvom sodnika Marjana Drobnetja in njegovega namestnika Siniše Režka. V ženski kategoriji je naslov državne prvakinje osvojila Alenka Nikl (DI Muta), pri moških pa Edo Planinc (Zveza paraplegikov Slovenije).

Rezultati – ženske:

1. mesto: Alenka Nikl (DI Muta),
2. mesto: Slavica Pečovnik Urh (DI Muta),
3. mesto: Stanislava Urnaut (DI Muta).

Rezultati – moški:

1. mesto: Edo Planinc (ZPS),
2. mesto: Zejnil Korač (ZMSS),
3. mesto: Vladimir Hevir (MDDI Maribor).

4. BADMINTON – GLUHI

V športnem centru Košenice pri Novem Mestu je v soboto, 12.03.2022, potekalo deveto državno prvenstvo gluhih v badmintonu. Tekmovanje je potekalo pod budnim očesom tehničnega delegata Roberta Žlajpaha. Pomerilo se je šest tekmovalcev. Razporejeni so bili v dve skupini. Prva dva uvrščena iz vsake skupine sta nadaljevala tekmovanje v polfinale. Žensk je bilo pet, tako da so se pomerile vse med seboj.

Rezultati – ženske:

1. mesto: Gordana Škof (DOOS Celjske regije),
2. mesto: Sabina Radovanovič (DOOS Celjske regije),
3. mesto: Polona Kopina (AURIS Kranj).

Rezultati – moški:

1. mesto: Robert Debevec (DGN Podravja Maribor),
2. mesto: Tomi Strel (DGN Severne Primorske),
3. mesto: Marko Šmid (DOOS Celjske regije).

Parasport Slovenia še brez poraza v ligi NLB

Piše: Jože Okoren

(foto: Arhiv Zveze ŠIS - SPK)

Drugi krog regionalne lige NLB Wheel je le malo pred novim letom potekal v Zadru, natančneje, v dvorani, poimenovani po legendarnem Krešimirju Čosiču.

Slovenska ekipa je odigrala dve tekmi. V prvi smo se pomerili z ekipo KK OSI Paramont in Črne gore, ki smo jo premagali že v prvem krogu. Tudi tokrat smo z dobro igro v obrambi odpravili tekmeča in se veselili gladke zmage. Na naslednji tekmi smo se spopadli z domačo ekipo KKOI Zadar in jo suvereno premagali.

Rezultati:

KK OSI Paramont : Parasport Slovenia 32 : 59 (14 : 19, 6 : 13, 8 : 13, 4 : 14)
Parasport Slovenia: Kuduković 19, Kamenik 17, Slapničar 9, Radić 6, Musić 4, Lokar in Škorjanc po 2, Bojanec, Gračnar, Povše.

KKOI Zadar : Parasport Slovenia 47 : 78 (14 : 20, 19 : 18, 6 : 24, 8 : 16)
Parasport Slovenia: Kuduković 16, Slapničar in Musić po 15, Kamenik 14, Lokar in Gračnar po 6, Škorjanc 4, Radić 2, Bojanec, Povše.

Po zaključenem drugem krogu je misli strnil trener Žiga Kobaševič: »Koledarsko leto 2021 smo zaključili z dvema zmagama, ki nas uvrščata na 1. mesto v ligi NLB Wheel, kjer v tej sezoni še ne poznamo poraza. Poleg dveh visokih zmag me veseli predvsem to, da smo v zadnjih letih z uspešnim delom prišli na raven, kjer smo sposobni nadzorovati potek tekem, kar se je pokazalo v Zadru. Po doslej odigranih tekmah lahko upravičeno rečemo, da se bomo borili za sam vrh. Kot vse kaže, pa bosta odločilna zadnja kroga, ko se bomo dvakrat pomerili z ekipo KKI Zagreb, ki je v tej sezoni močno okrepljena, njen edini cilj pa je osvojitve prvega mesta. Naredili bomo vse, da ji to čim bolj otežimo.«

V tretjem krogu je bila naša ekipa prosta, četrti krog pa sledi 10. aprila v Zagrebu, kjer se bomo prvič pomerili s KKI Zagreb, ki bo naš največji konkurent za končno slavo v ligi. Povratni obračun bo 14. maja na Vranskem, kjer bomo lahko pred domačo publiko pokazali, česa smo sposobni.

13. smučarski kamp na Rogli

Piše: Jože Globokar

(foto: Arhiv ZPS)

Rogla je 25. januarja 2022 gostila pisano družino parasmučarjev na monoskijih. Sodelovali so tudi parasmučarji iz Hrvaške.

Prvi dan so se zbrali na informacijskem sestanku, na katerem so se seznanili s potekom kampa ter posebno pozornost namenili parasmučarjem začetnikom. Zatem se je 14 parasmučarjev na monoskijih, skupaj z inštruktorji in spremljevalci, odpravilo na lepo urejena prostrana in s soncem obsijana smučišča.

Večina tekmovalcev je bila v veselem pričakovanju vijuganja po lepo urejenih smučiščih Rogle. Za nekaj novincev, ki so prvič sedli v monoski, pa se je pojavilo kar nekaj neznank in vprašanje, kako bodo naredili prvi zavoj. Vso strokovno pomoč so nudile študentke zdravstvene fakultete.

Tudi tokrat smo si pri avstrijskem proizvajalcu monoskijev **Praschberger** izposodili pet monoskijev, na katerih so trenirali in nastopali vsi parasmučarji.

Po dveh dneh treninga je bila v dopoldanskem času na sporedu veleslalomski preizkušnja. Vsi udeleženci kampa so progo prevozili trikrat, za končne uvrstitve pa sta štela dva boljša rezultata.

Zmagovalni in prehodni pokal 13. smučarskega kampa je po pričakovanju osvojil naš najboljši parasmučar in paralimpijec **Jernej Slivnik** (48,56), drugi je bil **Marko Krtolačič** (65,07), tretji pa **Edo Ješe** (65,61). Za edinega slovenskega tekmovalca na paralimpijskih igrah so bile na Rogli tudi nekakšne dobrodošle priprave.

Parasmučarji so 13. smučarski kamp posvetili pokojnemu (tudi košarkarju) Janezu Učakarju, ki je bil velik ljubitelj in redni udeleženec taborov sedečega parasmučanja.

Učenci z gibalno oviranostjo v okviru pohodništva v osnovni šoli

Piše: Tjaša Filipčič in Mariša Pirnat

Povzetek

S prispevkom predstavljamo kako različni učitelji/strokovni delavci na izbranih OŠ po Sloveniji prilagajajo športne dni pohodništva, ko je vključen učenec z GO. Opravili smo intervjuje s štirimi strokovnimi delavci. Raziskali smo proces načrtovanja in izpeljave športnih dni pohodništva, težave in izzive, s katerimi se soočajo strokovni delavci. Intervju smo opravili tudi z dvema učencema z GO, da bi dobili vpogled v njuno doživljanje pohodništva. Ugotovili smo, da so na vseh štirih šolah strokovni delavci GO učence vključili v športni dan pohodništva. Vsi na pohod vzamejo spremljevalca ter prilagodijo čas pohoda, kjer se upošteva, da bo GO učenec za pot porabil več časa. Ponekod je prilagoditev taka, da učenca na vrhu poti pričaka avto, s katerim se učenec vrne v šolo. Glavna razlika pri načrtovanju pohoda, ko je vključen učenec z GO, je ta, da načrtujejo več časa za določeno pot in priskrbijo osebo, ki bo GO učenca spremljala na pohodu. Strahovi in izzivi strokovnih delavcev pri vključevanju učenca z GO na pohod so različni: izbira primerne poti, saj le ta posledično vpliva na to, kako bo GO učenec sledil skupini, varnost učencev in časovna primernost poti glede na njihovo gibalno oviro, ter ravnovesje med učenčevimi zmogljivostmi, užitek ter željami. Ugotovili smo tudi, da je doživljanje pohodništva učencev z GO različno. Noben izmed njih ni pohoda pretirano ne veseli. Učencu, ki hodi samostojno, se pohod zdi zelo naporen, zato predlaga lažjo, bolj ravninsko

pot, učenki, ki za gibanje uporablja invalidski voziček, pa pohod ne predstavlja telesnega napora in si zelo želi vključenosti. Učenca se na pohodu najbolj veselita druženja s prijatelji.

Glavne besede: pohodništvo, prilagoditve, gibalna oviranost

Teoretično izhodišče

Gibanje je dejavnost, preko katere raziskujemo, se učimo, sproščamo in družimo. Ima pomembno vlogo pri celostnem razvoju, saj ima pozitivne učinke na telesni kot tudi na psiho/socialni podsystem človeka (Filipčič s sod., 2016). Katero gibalno dejavnost bo posameznik izbral, je odvisno od različnih dejavnikov. To so: predhodne gibalne izkušnje, možnosti, ki jih ponuja okolje, njegov interes ter seveda gibalna možnost. Ena od gibalno/športnih dejavnosti je pohodništvo. Pohodništvo je v Sloveniji zelo priljubljeno, saj je Slovenija razgibana dežela, poleg tega pa so gore tudi del naše kulture (Kristan, 1993). Pohodništvo je tudi obvezni del učnega načrta v osnovnošolskem programu. S pohodništvom (že od 1. razreda naprej) dosegamo različne pomembne in trajnostne cilje (Program osnovna šola športna vzgoja. Učni načrt, 2011):

- Učenci preizkušajo svoje zmogljivosti ob obvladovanju svojega telesa.
- Učenci poznajo prednosti primernega športnega oblačila in obutve različnih pogojev.
- Učenci poznajo in upoštevajo pravila

obnašanja ter osnovna načela varnosti v planinah.

- Učenci oblikujejo pozitivne vedenjske vzorce (vztrajnost, samozavest, medsebojno sodelovanje in pomoč, sprejemanje drugačnosti, naravovarstveno ozaveščenost).
- Učenci razumejo različnost v gibalni učinkovitosti posameznikov.
- Učenci razumejo pomen varovanja naravne in kulturne dediščine.
- Učenci izboljšujejo svojo gibalno učinkovitost tako, da so sposobni daljšega hodilnega napora, pri čemer premagajo višinsko razliko.
- Učenci prepoznajo primerno prehrano ob nekaterih športnih dejavnostih, pomen nadomeščanja izgubljene tekočine vitaminov in mineralov.
- Učenci imajo odgovoren odnos do svojega zdravlja.
- Učenci ob doživljanju večjih telesnih obremenitev spoštujejo vložen napor.
- Učenci spoznajo ekološka vprašanja, povezana s športnimi dejavnostmi.

Učenci z gibalno oviranostjo (v nadaljevanju GO) so vključeni v različne programe vzgoje in izobraževanja. Eden od teh je osnovnošolski program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo (DSP). Za doseganje minimalnih standardov znanja se jim lahko prilagodi organizacija, preverjanje in ocenjevanje znanja, napredovanje in časovna razporeditev pouka, poleg tega pa jim je dodeljena dodatna strokovna pomoč (DSP) (Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, 2011). Učenci z GO imajo prirojeno ali pridobljeno

telesno okvaro, ki se kaže pri hoji, uporabi rok ter izvajanju drugih gibalnih dejavnosti (Peljhan, 2004). Imajo potrebe, ki so povsem enake potrebam njihovih vrstnikov, zaradi oviranosti pri gibanju pa imajo še dodatne lastne posebne potrebe. Težave na gibalnem področju vplivajo tudi na druge podsisteme bio-psiho-socialnega statusa posameznika (Čigon idr., 2011). Učenci s težavami na področju gibanja zaradi razvojnih značilnosti potrebujejo drugačen, individualiziran pristop. Potrebujejo sebi prilagojene metode dela, uporabo pripomočkov, razumevanje in medsebojno pomoč, prilagoditve časa ter interdisciplinarno obravnavo (Filipčič, 2012).

“Pohodništvo v šoli realiziramo s športnimi dnevi, ki so obvezni za vse učence. Učenci z GO so prav tako vključeni, saj jim vsebina in druženje v vrstniki predstavljata nepozabno doživetje (Filipčič in Groleger Sršen, 2011).”

Na izletih GO učencu ponudimo različne prilagoditve, odvisne od njegove stopnje in vrste primanjkljajev (Lamovec idr., 2016). Ker področje pohodništva na OŠ v programu s prilagojenim izvajanjem in DSP za učence z GO še ni raziskano, predstavljamo to v našem prispevku. Za raziskovanje smo uporabili polstrukturirane intervjuje, ki smo jih opravili s štirimi učitelji in dvema učencema z GO. Vprašanja za učitelje so se nanašala na vključenost učenca z GO v pohodništvo, prilagoditve, ki jih ima na pohodu, organizacijo športnega dne pohodništva ter izzive pri vključevanju GO učenca na pohod. Vprašanja za učenca so se nanašala na doživljanje pohoda. Z rezultati smo želeli pridobiti kar se da celostni vpogled v to problematiko.

Metode dela

V raziskavi smo uporabili kvalitativni raziskovalni pristop. Za kvalitativno raziskovanje je značilno, da išče relevantne primere in ne reprezentativnih (Mesec, 1998). Podatke smo zbrali s pomočjo polstrukturiranega intervjuja, z različnimi strokovnimi delavci (v nadaljevanju SD) slovenskih

OŠ ter polstrukturiranega intervjuja, z dvema učencema z GO. Vprašanja smo vnaprej v skladu z raziskovalnimi cilji oblikovali sami. Vsi sodelujoči v raziskavi so bili seznanjeni z namenom in uporabo pridobljenih informacij. Starši učencev, ki so sodelovali v raziskavi, so podpisali pisno soglasje o sodelovanju v raziskavi.

Vzorec

V vzorec smo vključili štiri SD (vse ženskega spola) s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo vzgojno-izobraževalni program s prilagojenim izvajanjem in DSP ter imajo ali so imeli pri predmetu šport že vključenega učenca z GO. Dve SD sta imeli manj kot pet let delovnih izkušenj, dve pa sta poučevali več kot deset let.

V raziskavo sta bila vključena tudi dva učenca z različno GO, ki se šolata v vzgojno-izobraževalnem programu s prilagojenim izvajanjem in DSP. Med njimi je bil 14 letni učenec, ki obiskuje 9. razred OŠ in ima cerebralno paralizo. Je lažje GO, zato hodi samostojno in za gibanje ne uporablja invalidskega vozička. V prostem času ga zanima zgodovina, rad bere in gleda filme. V nižjih razredih je redno obiskoval sabljanje, a je postalo prenaporno, zato ga sedaj ne obiskuje več. Zelo rad hodi v fitnes, veliko pa mora izvajati vaje za gibljivost, saj sicer hitro dobi krče. Redno ima fizioterapevtsko obravnavo. O njem je poročala ena izmed SD, ki je bila vključena v raziskavo.

Druga učenka, ki je bila vključena v raziskavo, pa je ravno končala redno OŠ. Ima cerebralno paralizo, zato za gibanje že od vstopa v šolo uporablja invalidski voziček. Do 3. razreda je uporabljala navadni voziček, kasneje pa električni. Zelo je komunikativna, rada se družijo, zanima jo pravo. Učenka ni obiskovala nobene izmed OŠ, kjer poučujejo SD, ki smo jih intervjuvali, zato se odgovori le teh ne navezujejo na njo.

Merski pripomoček in postopek zbiranja podatkov

Sprva smo opravili intervjuje. V pogovoru smo si zapisovali odgovore, ki so jih podali intervjuvanci. Intervjuje smo nato slovnično uredili, da je bilo besedilo lažje berljivo. Intervjuje smo večkrat prebrali in nato določili pomembne dele. Izločili smo podatke, ki za raziskavo niso bili relevantni. Sledilo je primerjanje odgovorov različnih oseb na enaka vprašanja. Najprej smo primerjali odgovore

strokovnih delavcev, nato še odgovore učencev. Odgovore v njihovih intervjujih smo razdelili v različne kategorije. Kategorije so nam bile v pomoč za interpretacijo intervjujev. Na koncu smo naše rezultate povezali tudi s teoretičnimi izhodišči (Vogrinc, 2008).

Rezultati in diskusija

Glavni namen raziskave je bil preučiti športne dni pohodništva na redni OŠ ob vključenosti učenca z različno GO. Najprej podajamo odgovore SD, v nadaljevanju pa odgovore dveh učencev z GO.

Vključevanje učenca z GO v pohodništvo

Vse štiri SD so poročale, da so bili vsi učenci, navkljub GO vključeni v pohodništvo.

Poznavanje medicinske klasifikacije in potrebne prilagoditve

Ugotovili smo, da so vse 4 SD dobro poznale kompleksnost potreb prilagoditev na različnih akademskih področjih, kot tudi na področju športa. Z medicinsko klasifikacijo se niso obremenjevale. Prav tako niso bile seznanjene z morebitnimi kontraindikacijami, ki bi lahko nastale zaradi predolge hoje.

Prilagoditve za učence z GO na športnih dneh pohodništva

Ugotovili smo, da so vse štiri SD navajale naslednje prilagoditve:

- spremljevalec na pohodu (kadrovska prilagoditev),
- prilagojen čas pohoda, kjer se upošteva, da bo GO učenec za pot porabil več časa (časovna prilagoditev),
- prilagoditev s pomočjo prevoznega sredstva (prostorska prilagoditev),
- ena intervjuvanka poroča tudi, da pri načrtovanju pohoda upoštevajo, da je pot bolj enostavna, vključuje manj vzponov in je krajša (prostorska prilagoditev).

Slika 1: Enostavna makadamska pot za vsak voziček (vir: osebni arhiv T. Filipič, 2019)

Prilagoditve niso zapisali v individualiziranem programu (IP), temveč so se zanje dogovorili sproti. Iz odgovorov je razbrati, da SD zelo slabo poznajo elemente IP programa pri športu.

Potek organizacije pohodniškega športnega dne

Ugotovili smo, da se organizacija športnega dne od primera do primera razlikuje. V dveh primerih

Slika 1.

sta SD poročali o timskem sodelovanju med učitelji pri organizaciji pohoda, drugi dve SD pa sta poročali, da je športni pedagog glavni pri organizaciji športnega dne. Vse štiri intervjuvanke poročajo, da se organizacija pohoda bistveno ne razlikuje, kadar je vanj vključen učenec z GO. Glavna razlika pri načrtovanju je ta, da načrtujejo več časa za določeno pot in priskrbijo osebo, ki bo GO učenca spremljala.

Največji izzivi in strahovi SD pri vključevanju učenca z GO v športne dni pohodništva

Dobili smo različne odgovore, saj vsaka izmed intervjuvanih oseb izžve pri načrtovanju pohoda doživlja drugače. Vsi odgovori so bili vezani na izbiro primerne poti, saj le-ta posledično vpliva na to, kako bo GO učenec sledil skupini, na varnost učencev in časovno primernost glede na njihovo gibalno sposobnost, ki je zelo heterogena. Ena izmed intervjuvank je izpostavila, da je največji izziv iskanje ravnovesja, da se učencem gibanje/šport/napor ne zameri, da v njem uživajo, a vseeno vanj vložijo trud in izkoristijo svoje potenciale. Opozorila je tudi na ostale učence, ki morajo na vrhu poti čakati na sošolca in zato postanejo nestrpni. Ta izkušnja sicer služi kot pogovor o sprejemanju različnosti in strpnosti. Zanimiv je bil zapis, kjer je bilo razbrati kako so učenci ob prvi izkušnji, ko je bil vključen učenec z GO, nergali in priganjali učenca z GO, sedaj pa so že precej bolj strpni. Opozorili so na slabo motiviranost vseh učencev. SD se bojijo nepričakovanih zapletov, kot je epilepsija ter poškodb pri padcih.

Če povzamemo odgovore SD, nas lahko veseli, da so učenci z GO vključeni. Niti v enem primeru ni bilo zaznati, da so razmišljali, da bi učenec ostal doma oz. v šoli. Sicer SD slabo poznajo medicinske značilnosti GO in morebitne kontraindikacije, so pa seznanjeni s kompleksnimi potrebami prilagoditev. Zanimivo, da ne poznajo IP za posameznega učenca, kjer bi prilagoditve morale biti zapisane. Ravnatelj je zadolžen za organizacijo primernih kadrovskih in materialnih pogojev, oblikovati mora strokovno skupino, ki izdela in spremlja individualiziran program za GO učenca. SD so del te strokovne skupine. Pomembno je njihovo sodelovanje z drugimi SD in starši ter zagovarjanje celostnega pristopa obravnave. V naši raziskavi SD poročajo o različnih prilagoditvah, se pa v okviru športnih dni srečujejo z raznoliko motiviranostjo in gibalno sposobnostjo učencev. Poročajo o razvoju

Slika 2.

empatije ter sprejemanje drugačnosti med učenci. Bojijo se nepredvidljivih padcev in stanj, kjer je potrebno imeti znanja o osnovah reševanja.

Doživljanja pohodništva pri dveh učencih z GO

Oba učenca imata izkušnje s športnim dnevom pohodništva. Noben izmed njiju se pohoda pretirano ne veseli, jima pa ustreza, da tistega dne ni pouka v šoli. Učencu, ki hodi samostojno, je bilo gibanje zelo naporno, učenki, ki za gibanje uporablja invalidski voziček, pa ne. Najbolj sta se veselila druženja s svojimi sošolci.

Slika 2: Druženje z vrstniki je največji motiv za vključitev

Prilagoditve z vidika učenca z GO

Učenca vključena v raziskavo imata različne potrebe prilagoditev:

- ker je za učenca pohod fizično zelo naporen, si želi lažjo, bolj ravninsko pot in počasnejši tempo, najraje pa bi pohod kar izpustil in se ga ne bi udeležil.
- učenki pohod ne predstavlja fizičnega napora in si zelo želi vključenosti. Želela bi si take poti, kjer bi bila lahko čimbolj samostojna (urejena makadamska pot) in ne bi bilo potrebno dodatnih prilagoditev, kot je sodelovanje spremljevalke. Želi si več ponujene samoiniciativnosti s strani SD.
- oba si želita družbe svojih sošolcev in se ob družbi (le) spremljevalca počutita zapostavljena.

Sklep

Športni dnevi za učence z GO predstavljajo precejšen izziv za strokovne delavce, zato so še dokaj neraziskani. Pohodništvo za osebe s PP v Sloveniji so že raziskovale Starič (2020), Jakob (2021) Kenda (2021) in Tanko (2021). Starič (2020) je raziskovala izvajanje pohodništva na OŠ s prilagojenim programom vzgoje in izobraževanja z nižjim izobrazbenim standardom, Jakob (2021) je ugotovljala kako izvajajo pohodništvo na OŠ v Posebnem programu vzgoje in izobraževanja, Kenda (2021) pa, kako poteka načrtovanje in izvajanje pohodništva v izbranem varstveno delovnem centru. Tanko in Filipičič (2021) sta ugotavljali kako se v okviru programa Mali sonček izvaja planinstvo pri otrocih z GO. Pričujoč prispevek je doprinos na področju raziskovanja pohodništva na vzgojno izobraževalnem področju. Seveda bi bilo potrebno vključiti v raziskavo večji raziskovalni vzorec. Pomanjkljivost naše raziskave vidimo tudi v premajhnem vzorcu strokovnih delavcev, ki so imeli vključenega učenca z GO v razredu in so zanj organizirali športni dan pohodništva, kar je sicer značilnost kvalitativnih raziskav. Kot možnost nadaljnega raziskovanja vidimo v razširitev raziskave na več OŠ, kjer so vključeni učenci z GO. Na ta način bi pridobili reprezentativni vzorec in bolj poglobljen vpogled v vključenost in prilagoditve pri izvajanju pohodništva, ko imamo vključenega GO učenca. Raziskavo o organizaciji in prilagoditvah pri pohodništvu za GO bi lahko izvedli tudi na šolah s prilagojenim programom, da bi spoznali konkretne primere, kako potekajo pohodi za skupino z različnimi senzornimi okvarami.

Literatura

Čigon, T., Kranjc, I., Vidmar, S., (2011). Gibalno oviran otrok v vzgojno-izobraževalnem procesu. V E. Žgur (ur.), *Kako lahko pomagam* (str. 27-48). Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje. http://www.sous-slo.net/wp-content/uploads/2016/02/program4_kako-lahko-pomagam.pdf
Filipičič, T. in Groleger Sršen, K. (2011). Športna vzgoja za učence s težavami na področju gibanja. V N. Vovk Ornik (ur.), *Delo z otroki s posebnimi potrebami*. Založba Forum Media.

Filipičič, T. (2012). Športna vzgoja v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju osnovne šole za učence z različnimi gibalnimi ovirami. *Šport: revija za teoretična in praktična vprašanja športa*, 59(1/2), 192-197.
Filipičič, T., Štrumbelj, B., Lamovec, I., Burja, C., Petrovič, N., Janežič, S., ... Tanšek, G. (2016). Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s posebnimi potrebami. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite. Pridobljeno s https://www.zsis.si/wp-content/uploads/2016/10/Prirocnik_sportmladih.pdf
Jakob, Z. (2021). Pohodništvo na izbranih osnovnih šolah s posebnim programom vzgoje in izobraževanja [Magistrsko delo, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta]. PeFprints. <http://pefprints.pef.uni-lj.si/6718/>
Lamovec, I., Petrovič N., Cankar, N., Janežič, S., Burja, C., Zaletelj, M. in Klepec, S., (2016). Osebe z gibalno oviranostjo. V T. Filipičič in B. Štrumbelj (ur.), *Priročnik za izvajanje interesnih programov športa otrok, mladine in odraslih s posebnimi potrebami* (str. 14-78). Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite. https://www.zsis.si/wp-content/uploads/2016/10/Prirocnik_sportmladih.pdf
Kenda, K. (2021). Načrtovanje in izvajanje pohodništva v izbranem varstveno delovnem centru [Magistrsko delo, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta]. PeFprints. <http://pefprints.pef.uni-lj.si/6927/>
Kristan, S. (1993). *Izletništvo, pohodništvo in gornišтво*. Didakta.
Mesec, B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Visoka šola za socialno delo.
Peljhan, M. (2004). *Mobilna služba za gibalno ovirane*. ZUIM.
Program osnovna šola športna vzgoja. Učni načrt (2011). Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_sportna_vzgoja.pdf
Starič, T. (2020). Izvajanje pohodništva na izbrani osnovni šoli s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom [Magistrsko delo, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta]. PeFprints. <http://pefprints.pef.uni-lj.si/6234/>
Tanko, V. in Filipičič, T. (2021). Prilagoditve programa Mali sonček za predšolske otroke z gibalno oviranostjo. *Športnik*, 63/64, 80-85.
Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP). (2011). Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 - ZUJF, 90/12 in 41/17 - ZOPOPP. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5896>
Vogrinc, J. (2008). *Kvalitativno raziskovanje na pedagoškem področju*. Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Lahko gluhi in naglušni slišijo TV voditelje in napovedovalce?
Lahko osebe s težavami pri branju berejo aktualne novice?
Lahko slepi in slabovidni gledajo TV vsebine?

RTV Slovenija ZA VSE! Enostavno.info Dostopno.si

LAHKO
BRANJE

ZVOČNI
OPIS

ZNAKOVNI
JEZIK

PODNAPISI
ZA GLUHE IN
NAGLUŠNE

ZVOČNI
PODNAPISI

Na RTV Slovenija je to mogoče.

Smo edini medij v Sloveniji, ki zagotavlja dostopnost svojih vsebin.

#tuditojejavniRTV

Peter Ozmec, dobitnik najvišjega državnega priznanja na področju športa

Piše: Dr. Anita Goltnik Urnaut

(foto: MIZŠ in osebni arhiv)

Ni ga igralca ali igralka odbojke sede, ki ne bi poznal Petra Ozmeča, dobitnika Bloudkove nagrade za življenjsko delo v športu za leto 2021. Pa ne samo odbojkarji, tudi športniki invalidi, ki se ukvarjajo s kegljanjem v Sloveniji in različnimi športi na Koroškem, ga poznajo kot »očeta« športa invalidov. Je športnik, športni delavec, organizator tekmovanj, gonilna sila športnih aktivnosti invalidov na Koroškem in širše v Sloveniji ter v mednarodnem merilu.

Z leve, predsednik odbora Viki Grošelj, nagrajenec Peter Ozmec in sekretarka odbora Petra Tramte.

Nagrajenec Peter Ozmec.

Na podelitvi 11. februarja 2022 je več kot zaslužno prejel najvišje priznanje na področju športa v Republiki Sloveniji. V obrazložitvi nagrade, ki jo je prejel iz rok predsednika odbora za podeljevanje Bloudkovih priznanj Viktorja Grošlja, je bilo poudarjeno, da je Peter Ozmec aktiven v športu več kot 60 let, najprej kot atlet, nato pa športnik in funkcionar v športu invalidov. Še posebej pomembno je prispeval k razvoju in uspehu športa invalidov na Koroškem. Številne invalide je motiviral, da so se vključevali v različne športne aktivnosti in dosegli pomembne mednarodne uspehe.

Peter Ozmec, dobitnik BLOUDKOVE NAGRADE, ki je leta 1993 že prejel Bloudkovo plaketo, je od leta 1959 tekmoval med neinvalidi in postal mladinski državni prvak v teku na 800 metrov. Leta 1963 se je vključil v šport invalidov ter najprej tekmoval v

plavanju, smučanju in kegljanju. Kmalu je prevzel tudi vlogo športnega delavca, organizatorja in trenerja. Še vedno tekmuje in je aktualni državni prvak v kegljanju.

Z nagrajencem, ki je zaslužen za vključitev številnih posameznikov v športne dejavnosti, smo se pogovarjali o njegovih dolgoletnih aktivnostih, prizadevanjih in občutkih.

Peter Ozmec, najprej vam v imenu vseh »Samorastnikov« iskreno čestitam ob prejemu BLOUDKOVE NAGRADE za življenjsko delo v športu. Ponosni smo na vas in hvaležni za vse organizacijsko delo, ki ga opravljate, in vse priložnosti, ki ste nam jih ponudili za vključevanje v športne aktivnosti.

Obdobje delovanja v športu, ki naj bi prineslo nagrado za življenjsko delo, je 30 let, vi pa se s športom na različne načine ukvarjate že več kot 60 let.

Preizkusili ste se v različnih športih in različnih vlogah. V katerem športu ste kot športnik dosegli največ?

Ozmeč: Najvidnejše uspehe sem imel v odbojki sede. Že leta 1980 sem sprejel pobudo Davorina Kragelnika, da v društvu ustanovimo sekcijo za odbojko sede, in tudi sam začel igrati ter organizirati tekmovanja v Sloveniji in Jugoslaviji. Z reprezentanco Slovenije sem nastopil na evropskem prvenstvu 1993, ko smo osvojili 6. mesto, in svetovnem prvenstvu 1994, na katerem smo zasedli 7. mesto. S klubsko ekipo sem igral na številnih evropskih pokalnih tekmovanjih (1992–1999), najboljša uvrstitev je bila 5. mesto leta 1992 na Ravnah na Koroškem. Osvojili smo več kot 20 naslovov državnih prvakov. Bil sem vodja klubske in reprezentančne ekipe ter tudi trener. V individualnih športih sem največje uspehe dosegel v kegljanju; v tem športu nastopam še danes in sem aktualni državni prvak.

Kakšni so bili vaši prvi koraki v svet športa? Rojeni ste bili v Frankovcih in tam preživeli osnovnošolska leta. Kdaj ste se začeli ukvarjati s športom?

Ozmeč: S športom sem se začel aktivno ukvarjati v srednji šoli. Ko sem se leta 1955 vpisal v ekonomsko šolo v Mariboru, sem se včlanil v atletski klub Branik in treniral tek na srednje proge (800, 1000 in 1500 m). Tekmoval sem med športniki neinvalidi. Leta 1957

Spoštovani kolega Peter,

ni nas malo, ki smo se s tabo veselili ob novici, da si prejemnik Bloudkove nagrade, najvišjega priznanja za življenjsko delo v športu. Dejali smo si, da je to prestižno priznanje prišlo v prave roke. Dolgoletno sodelovanje s tabo je bilo vedno spoštljivo, korektno ter v korist športa in rekreacije invalidov. Nikoli se nisi hotel riniti v ospredje.

Kljub temu, da si opravljal številne pomembne in odgovorne funkcije, si tekmoval v številnih športih z vidnimi rezultati. Ne samo, da si bil zgled mladim, to si še vedno.

Peter, iskrene čestitke za Bloudkovo nagrado. Gotovo imaš pred sabo še številne izzive. Ne smemo pa pozabiti, da je bilo invalidsko športno društvo Samorastnik, ustanovljeno pod tvojim vodstvom, eno prvih, če ne prvo, ki je invalidom omogočalo organizirano športno dejavnost.

sem osvojil naslov državnega prvaka med starejšimi mladinci v teku na 800 m. Zmagal sem tudi leta 1960 v članski kategoriji v krosu na 4000 m.

▲ Čestitamo, tvoji športni prijatelji.

Kmalu sem se začel ukvarjati z organizacijskim delom v športu. Bil sem pobudnik ustanovitve nogometnega kluba »PECA« v Črni na Koroškem, kjer sem bil tudi trener pionirske in mladinske ekipe. Nogometni sodnik sem bil 13 let (1961–1974).

V šport invalidov sem se vključil, ko sem bil star 26 let. Preizkusil sem se v številnih panogah in se udeležil različnih dejavnosti, tudi pohodov na Triglav. Poleg atletike, odbojke sede in kegljanja sem tekmoval v smučanju, smučarskem teku, plavanju, balinanju, tenisu in pikadu.

Z vključitvijo v delovanje invalidskih organizacij, ki sega v leto 1963, ste številnim članom društva omogočili, da so se jim uresničile športne sanje in da so se uveljavili v mednarodnem prostoru. Ste eden izmed ustanoviteljev in prvi predsednik Invalidskega športnega društva Samorastnik Ravne. To delo ste opravljali 33 let, potem pa postali častni predsednik. Še vedno aktivno sodelujete v društvu. Kdo so bili najuspešnejši člani društva?

Ozmeč: Franc Komar je osvojil prvo medaljo v smučanju na paralimpijskih igrah za Slovenijo. V odbojki sede so bili najuspešnejši Davorin Kragelnik, Vlado Homan, Tomo Podgoršek, Peter Ošlovnik, Andrej Samec, Anita Goltnik Urnaut, Alenka Iršič, Danica Gošnak, Veronika Triplat, Emilie Gradišek, Štefka Tomič in Saša Kotnik. Trenutno je najuspešnejša članica društva Tanja Glušič, ki tekmuje v paraplezanju, za reprezentanco Slovenije v odbojki sede pa nastopata Matjaž Majdič in Danica Gošnak.

Ob 40. obletnici delovanja IŠD Samorastnik ste zapisali, da ste še posebej ponosni, ker vam je uspelo leta 2005 prepričati Darka Đurića, da je prvič nastopil na državnem prvenstvu invalidov v plavanju za naše društvo. Kako pomemben del vašega delovanja v športu je bilo privabljanje mladih v športne aktivnosti?

Ozmeč: Darka sem spoznal, ko smo leta 2005 organizirali svetovno prvenstvo v odbojki sede za mladince. Svetoval sem mu, da je plavanje glede na njegovo poškodbo najprimernejši šport, v katerem lahko doseže dobre rezultate. To se je pozneje zgodilo. Postal je svetovni prvak in dobitnik številnih medalj na največjih tekmovanjih. Privabljanje invalidov v športne aktivnosti je bilo ena izmed mojih pomembnejših dejavnosti, zato sem se z veseljem lotil organiziranja tekmovanj za mlade.

Bili ste predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije. V šport invalidov ste privabili tudi Adija Urnauta, najprej je bil trener ekipe, v kateri

ste igrali, kasneje sta postala tesna sodelavca. Kako bi opisali vajino sodelovanje?

Ozmeč: Adi se je našemu društvu pridružil leta 1990 in prevzel vlogo trenerja ekipe v odbojki sede. Pri treningih je z novimi elementi igre vedno poskušal vadbo popestriti, zato smo v igranju zelo napredovali. Bil je odličen motivator, vidi se, da je profesor športne vzgoje, saj je s svojim načinom dela znal marsikoga pritegniti. Bil sem v vlogi pomočnika ženske reprezentance in sva dobro sodelovala. To dokazujejo rezultati na tekmovanjih.

Kmalu po osamosvojitvi ste začeli razvijati idejo, da Slovenija nastopi kot samostojna reprezentanca na velikih tekmovanjih. Tako ste že leta 1991 Evropski zvezi za odbojko invalidov predlagali, da bi Slovenija leta 1992 na Ravnah na Koroškem organizirala evropsko klubsko prvenstvo. Kakšen je bil odziv predstavnikov drugih držav? Katera mednarodna tekmovanja ste še organizirali?

Ozmeč: Prvi odziv je bil v smislu: A ni pri vas vojna, ali je varno? Ko pa so prišli na Ravne na Koroškem, niso mogli prehvaliti lepote naše države in dobrega počutja pri nas. Na evropskem prvenstvu 1993 na Finskem, kjer je Slovenija nastopila prvič, sem sodeloval kot igralec, tam so prvič igrali tudi ženske. Naslednje leto smo odšli na ogled svetovnega prvenstva za ženske in ustanovili žensko ekipo Slovenije. Ideja je bila vizionarska in se je zdela neuresničljiva, pa vendar nam je uspelo.

K razvoju je pomembno prispevalo tudi to, da smo v Sloveniji leta 1995 organizirali evropsko prvenstvo za moške in ženske. Da bi pridobili mlade, smo izvajali predstavitve odbojke po društvih in zavodih ter opravili številne obiske na domu. Nekatera dekleta so se pridružila, druga pa so imela negativen odnos do pojavljanja v javnosti in priznavanja svoje invalidnosti. Leta 2002 sem vodil organizacijo svetovnega prvenstva v odbojki sede za ženske, 2005 pa svetovnega prvenstva za mladince.

Poleg igralske, organizacijske in menedžerske vloge ste v klubu in reprezentanci sodelovali tudi kot trener. Na kateri uspeh v tej vlogi ste najbolj ponosni?

Ozmeč: Najprej sem bil pomočnik trenerja moške ekipe. Na svetovnem prvenstvu v Teheranu 1998 sem prevzel vlogo trenerja in ekipo vodil tudi v Sarajevu

na evropskem prvenstvu 1999, hkrati pa sodeloval z žensko ekipo, ki je osvojila naslov evropskih prvakinj. V vlogi trenerja in pomočnika trenerja sem osvojil 3 medalje na svetovnih prvenstvih, 7 medalje na evropskih prvenstvih, 2 medalji na svetovnem pokalu in 2 na Evro kupu.

Najbolj sem ponosen na zlato na evropskem prvenstvu in srebro s svetovnega prvenstva 2002 v Kamniku. Zelo sem ponosen, da sem bil član ženske ekipe v odbojki sede, ki se je udeležila treh paralimpijskih iger ter v Atenah 2004 in Pekingu 2008 osvojila 4. mesto, v Londonu 2012 pa 6. mesto.

Kje vidite možnosti za razvoj športa invalidov in večje vključevanje invalidov v redne športne aktivnosti?

Ozmeč: V društvih bi morali v program rekreacije in športa vključiti različne športne panoge (plavanje, smučanje, atletika, namizni tenis...). Tako bi lahko pritegnili tudi mlade, da bi se vključili v šport invalidov. To nalogo bi morala prevzeti tudi Zveza delovnih invalidov Slovenije v svojem športnem programu na državni ravni.

V preteklosti ste prejeli številna priznanja za svoje delo, med drugim tudi od Svetovne organizacije za odbojko invalidov, najprej priznanje za uspešno organizacijsko delo leta 2006, nato priznanje za vodstveno delo leta 2020. In če se vrnemo na podelitev Bloudkove nagrade, nam zaupajte, kaj vam ta nagrada pomeni?

Ozmeč: Prejeti Bloudkovo nagrado za življenjsko delo na področju športa je velika čast. To je najvišje državno priznanje za moje delo v športu invalidov. Zelo sem hvaležen, da je bilo moje delo v preteklem obdobju družbeno priznано s to podelitvijo. Po razglasitvi prejemnikov Bloudkovih priznanj za leto 2021 sem prejel ogromno čestitk po družbenih omrežjih in komentarjev, da je nagrada prišla v prave roke. Veste, v medijih se nikoli nisem izpostavljala, nisem se hotel. Vse, kar sem delal, sem delal iz ljubezni do športa. Nikoli mi ni bilo težko.

Peter, zahvaljujem se vam za pogovor in za vse, kar ste naredili za odbojko sede, šport na Koroškem in v Sloveniji. Ste nam velik vzornik in verjamem, da se bomo še pogosto družili in veselili v športnih aktivnostih.

Vsi Bloudkovi dobitniki priznanj, plaket in nagrad za leto 2021.

Peter (stoji prvi z desne, ob njem Adi Urnaut) je bil dolga leta pomočnik trenerja ženske odbojke sede.

Pripis uredništva:

S Petrom Ozmečem se je pogovarjala dr. Anita Goltnik Urnaut, dolgoletna uspešna igralka in kapetanka slovenske reprezentance odbojke sede. Reprezentanca je v tistih časih (1995–2012) osvojila srebrno in 2 bronasti medalji na svetovnem prvenstvu, zlato, 3 srebrne in 3 bronaste medalje na evropskih prvenstvih, srebrno in bronasto medaljo na svetovnem pokalu ter srebrno in bronasto medaljo na evropskem pokalu.

Anita je bila vidna funkcionarka v Svetovni organizaciji za odbojko invalidov, najprej podpredsednica, nato predsednica svetovne organizacije in komisije za razvoj odbojke za ženske pri Evropski organizaciji za odbojko invalidov.

Franjo Izlakar, najuspešnejši slovenski paralimpijec

Piše: Jože Okoren

(foto: Osebni arhiv)

Prav je, da se v rubriki »Kje so, kaj delajo« spomnimo tudi najuspešnejših športnikov invalidov. Eden izmed njih je moj današnji gost Franjo Izlakar.

S pomnim se ga kot golobradega 16-letnega fantiča, dijaka Zavoda za usposabljanje invalidne mladine Kamnik, ko je leta 1980 nastopil na svojih prvih (pozneje še na štirih) paralimpijskih igrah. Oba sva nastopila v atletiki. Franjo je že na prvih igrah opozoril nase z osvojenjo bronaste medalje. V svoji bogati športni karieri je osvojil kar tri zlate, dve srebrni in eno bronasto medaljo, skupaj šest. Bil je večkratni športnik leta. Je dobitnik Bloudkove plakete in nagrade za športne dosežke. Takšen uspeh je težko ponoviti. Franjo je znal biti zelo kritičen, večkrat mu ni bilo kaj všeč, pa je kljub temu prijeten fant in zanimiv sogovornik.

Glede na to, da najino poznanstvo sega že v peto desetletje, se bova tikala. Najin pogovor ob obujanju spominov izkoriščam za to, da mu zastavim nekaj vprašanj.

Športnik: Na kratko opiši svojo invalidnost in bivanje v zavodu v Kamniku, ki je imel velik posluh za rekreacijo in šport tamkajšnjih učencev in dijakov.

Izlakar: Najprej bi rad lepo pozdravil vse bralce revije Športnik, revija je super. O svoji invalidnosti pa lahko povem, da imam cerebralno paralizo od rojstva,

in sicer imam poškodovano levo stran telesa. Osnovno šolo sem do drugega razreda obiskoval v Limbušu (osnovna šola Rada Robiča), dokončal pa sem

jo v ZUIM Kamnik, kjer sem živel do 16. leta starosti. Kot večina otrok, ki imajo radi telesno vzgojo v šoli, sem imel veliko srečo, da smo imeli v Kamniku

odličnega profesorja športne vzgoje Rajka Vuteja, ki me je dodatno motiviral za šport. Leta 1980 je predlagal, da bi se poskusil v atletiki v suvanju kroglice ter metu diska in kopja. In ko je videl moj talent, je predlagal, da bi se začela pripravljati na paralimpijske igre na Nizozemskem, kjer si bil tudi ti, Jože, član reprezentance.

“Prišla je prva medalja, kasneje tudi svetovni rekord v moji skupini v suvanju kroglice, ki sem ga držal 17 let.”

Športnik: Predstavljam si, da si na prvih paralimpijskih igrah dobil velik zagon in motivacijo za nadaljevanje športne poti, predvsem pa za redne treninge.

Izlakar: Res je, vsak šport zahteva vodeno vadbo in kvalitetne treninge za pripravo na tekmovanje. Pri meni so strokovnjaki hitro odkrili talent in me vključili v treninge, tako da smo lahko odhajali na razna tekmovanja na svetovni ravni.

Športnik: V dolgoletni športni karieri si srečeval številne strokovnjake, trenerje, ki imajo tudi zasluge za tvoje uspehe. Potrebno je bilo medsebojno zaupanje.

Izlakar: Kot Mariborčan sem večino treningov opravil na atletskem stadionu Poljane med atleti neinvalidi, kjer mi je pomagal trener za mete iz Madžarske g. Laszlo. Kasneje, leta 1987, se nam je pridružil Branko Klun - Brane, ki je skrbel za atlete na državni ravni. Pred paralimpijskimi igrami leta 1992 v Barceloni pa me je začel bolj intenzivno in strokovno trenirati Mariborčan Ivan Markež, ki je po uspehu v Barceloni postal moj osebni trener, kar je ostal do konca moje športne kariere leta 2006. Markež ni bil samo trener, bil je zelo dober človek, prijatelj, s katerim sem se lahko posvetoval, ko mi je bilo hudo tako v športu kot v življenju. Lahko rečem, da sem z vsemi dobro sodeloval in vsi so me poznali takšnega, kot sem.

Športnik: Že v času tvoje športne poti je šport strokovno napredoval, bil pa je tudi medijsko vedno bolj prepoznaven. Kakšen je tvoj pogled na tiste čase in na šport invalidov danes?

Izlakar: Res je, šport invalidov se je izjemno hitro razvijal in napredoval v vseh pogledih – od treningov, strokovnega in organizacijskega dela do medijske prepoznavnosti v svetu in pri nas. Ko smo se na

začetku udeležili prvenstva doma ali v tujini, so nas čudno gledali in rekli: »Ja, kaj pa ti invalidi, sedaj se hočejo še s športom ukvarjati in tekmovati.« Niso pomislili, kako pomemben je šport za invalidne osebe z zdravstvenega vidika.

Športnik: Povej nam še nekaj o svojem delu po končani aktivni športni karieri. Zaposlen si bil na Športni zvezi Maribor. Predvidevam, da si tam dobil vpogled v organizacijsko delo.

Izlakar: Na Športni zvezi Maribor sem bil zaposlen dobrih dvajset let, kjer sem kot administrator za evidentiranje športnih programov in selekcijskega procesa v mariborski občini na področju športa skrbel tudi za vnašanje podatkov na spletni strani in za spremljanje rezultatov športnikov. Delo je bilo raznoliko, tako da mi ni bilo nikoli dolgčas.

Športnik: Franjo, ne bova govorila o morebitnih negativnih posledicah vrhunškega športa, pa kljub temu, imaš kake vidnejše posledice oziroma poškodbe? Takrat stroka namreč še ni bila tako dejavno vključena kot danes.

Izlakar: Ko sem treniral in tekmoval, sem imel redko hujše poškodbe. Doživel sem kak izvin rame ali poškodbo noge, a nič hujšega. Ko pa sem končal športno kariero, so se na žalost začele pojavljati težave z zdravjem. Moral sem se celo invalidsko upokojiti, ker nisem mogel opravljati nobenega dela več.

Športnik: Kljub temu verjamem, da vsem invalidom priporočaš čim več gibanja, rekreacije in ne nazadnje izbiro tekmovalnega športa. V tem je lahko ne samo nekaj koristnega, ampak tudi nekaj lepega.

Izlakar: Točno tako, zelo priporočam ukvarjanje s športom, in to invalidom in zdravim ljudem. Navsezadnje gibanje in ukvarjanje s športom že od malih nog vsi toplo priporočajo. Šport nam namreč lahko samo koristi.

Športnik: Poznam te kot zelo komunikativnega človeka brez dlake na jeziku. Zato te vprašam: Kaj sva še pozabila povedati?

Izlakar: Vsem športnikom invalidom želim veliko športnih uspehov na njihovi športni poti in naj se nikoli ne predajo ali obupajo, saj bodo vedno poplačani za svoj trud.

Športnik: Franjo, hvala za pogovor, ostani zdrav in tako pozitiven ter še naprej spremljaj šport invalidov, ki je v strokovni in laični javnosti tudi po tvoji zaslugi postal vse bolj prepoznaven.

Dejanja, s katerimi naredimo nekaj zase

Piše: Antonija Zupančič in Katarina Medvešek

(foto: Osebni arhiv)

Akcija gibalno ovirani gore osvajamo (GOGO)

Da so hoja, gibanje v naravi in pohodi v gore izredno pomembni za zdravje vsakega posameznika, vemo vsi. Vse te aktivnosti vplivajo tako na boljšo gibljivost kakor tudi na boljše psihosocialno počutje – rezultati so vidni zlasti ob pogostem izvajanju teh aktivnosti. Vendar pa je to v življenju velikokrat precej drugače. Tisoči izgovori, nekateri upravičeni, še več pa neupravičenih, nas odvrčajo od tega, da naredimo nekaj zase. Za zgled nam bi morali biti športniki, ki morajo, če želijo doseči dober rezultat, kontinuirano vaditi ne glede na to, ali se jim v tistem trenutku to ljubi ali ne. Res je, da se v gore lažje podamo, če nas je več, da se spodbujamo in v skupini ne iščemo izgovorov za nedejavnost.

Lani sem se pri iskanju ideje za izlet na spleto ustavila na spletni strani PZS in ugotovila, da

obstaja odbor planinstvo za invalide. Zadeva se mi je zdela zelo zanimiva, ugotovila pa sem, da sem slišala le za akcijo gluhi strežejo v planinskih kočah, ne pa tudi za projekt gibalno ovirani gore osvajajo.

Ker je ta projekt primeren tudi za mojo bolezen, sem se povezala še z eno članico ZMSS. Ker sva bili nad akcijo navdušeni, sva se prijavi na pohod, in to kljub temu, da Združenje multiple skleroze Slovenija (ZMSS) še ni podpisalo dogovora o sodelovanju. Na izlet nisva šli, ker je zaradi slabega vremena odpadel, na kasnejše izlete pa tudi ne zaradi drugih, že prej načrtovanih obveznosti. Sva pa pričeli akcijo GOGO vključevati in predstavljati v ZMSS, saj bi lahko marsikateremu zainteresiranemu članu, tudi na invalidskem vozičku, približala gorski svet.

Kar hitro sva pristali v delovni skupini za izvajanje projekta GOGO. Do sedaj sva sodelovali na treh sestankih skupine – dovolj, da sva ugotovili, da gre za zelo humano delo, da so člani ljudje z velikim srcem ter da je naloga in želja članov skupine gore, planinstvo ter aktivno preživljanje prostega časa na pohodih približati vsem invalidom, ne glede na vrsto in stopnjo invalidnosti.

6. aprila bo potekala tiskovna konferenca, na kateri bo uradno napovedano delovanje projekta GOGO v letu 2022. Predvidenih je dvanajst pohodov, poleg njih pa tudi izobraževanja.

Pohodi so skrbno izbrani, lokacije čudovite, vabljeni, da se nam pridružite.

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
SLOVENSKI PARALIMPUŠKI KOMITE

Lidl Slovenija

Ustvarimo
boljši svet

Ponosno podpiramo slovensko
paralimpijsko reprezentanco.

NIČ MI NE MANJKA

RAZEN ŠE VEČ POPOLNIH ZAVOJEV

Jernej Slivnik, PARAALPSKI SMUČAR

VEČ NA BOLJSI-SVET.SI